

СЛУЖ

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА

1850

2

Službeni vesnik SR
Makedonije

9100, Skopje
Jan 51

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува во издание на српскохрватски односно хрватско-српски, словенечки, македонски, албански и унгарски јазик. – Огласи според тарифата – Жиро сметка кај Службата на општественото книговодство 60802-603-21943

Петок, 23 мај 1986

БЕЛГРАД

БРОЈ 29

ГОД. XLII

Цена на овој број е 440 динари. – Аконтацијата на претплата за 1986 година изнесува 3.000 динари. – Рок за рекламации 15 дена. – Редакција Улица Јована Ристика бр. 1. Пошт. фах 226. – Телефон: Централa 650-155; Уредништво 651-883; Служба за претплата 651-732; Телекс 11756

407.

Врз основа на член 80 ст. 1 и 2 од Законот за избор и отповик на делегати во Сојузниот собор на Собранието на Социјалистичка Федеративна Република Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 5/78 – Пречистен текст), Комисијата за избор и отповик на делегати во Сојузниот собор на Собранието на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, на седницата одржана на 20 мај 1986 година, откако утврди дека на еден делегат во Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ од Социјалистичка Република Македонија му престанал мандатот, на 15 мај 1986 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА РАСПИШУВАЊЕ НА ДОПОЛНИТЕЛЕН ИЗБОР ЗА ЕДЕН ДЕЛЕГАТ ВО СОЈУЗНИОТ СОБОР НА СОБРАНИЕТО НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ОД СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

1. Се распишува дополнителен избор за еден делегат во Сојузниот собор на Собранието на Социјалистичка Федеративна Република Југославија од Социјалистичка Република Македонија;

2. Дополнителниот избор ќе се одржи во сите општини на општините во Социјалистичка Република Македонија од 24 јуни до 15 јули 1986 година;

3. Денот на одржувањето на седницата на собранието на општината на која ќе се изврши дополнителен избор за еден делегат во Сојузниот собор го определува претседателот на собранието на општината;

4. Роковите за вршење на изборните дејствија почнуваат да течат од 23 мај 1986 година;

5. За спроведувањето на Одлуката ќе се грижат оваа комисија, Републичката изборна комисија и општинските изборни комисии од територијата на Социјалистичка Република Македонија;

6. Оваа одлука ќе се објави во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 230

15 мај 1986 година

Белград

Комисија за избор и отповик на делегати во Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ

Секретар,
Мирко Михајловиќ, с. р.

Претседател,
Марко Глигороровиќ, с. р.

408.

Врз основа на член 63 од Законот за вршење на внатрешните работи од надлежноста на сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/85), Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА УНИФОРМАТА И ОЗНАКИТЕ НА ЗВАЊАТА НА РАБОТНИЦИТЕ НА МИЛИЦИЈАТА ВО СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со оваа уредба се пропишуваат видот, составот, бојата и кројот на униформата на работниците на милицијата

во Сојузниот секретаријат за внатрешни работи (во натамошниот текст: работници на милицијата) и ознаките на звањата и посебни ознаки на униформата.

Член 2

Работниците на милицијата имаат зимска и летна униформа.

Кога извршуваат посебни задачи, работниците на милицијата имаат униформа наменета за извршувањето на тие задачи. Воените обврзници што имаат воен распоред во единица на милицијата во Сојузниот секретаријат за внатрешни работи или се ангажираат за вршење на определени работи од надлежноста на тој секретаријат, имаат униформа пропишана за резервниот состав на милицијата.

Работниците на милицијата што вршат определени работи имаат и дополнителни делови од униформата.

II. БОЈА И КРОЈ НА УНИФОРМАТА

1. Зимска униформа на работниците на милицијата – мажи

Член 3

Зимската униформа на работниците на милицијата – мажи се состои од: блуза, панталони, шапка, капа титовка, кошула со долги ракави, кравата, пуловер, шал, поткапа, ветровка со влошка, кожни нараквници, длабоки чевли, теренски чевли и зимски чорапи – доколени.

Член 4

Деловите од зимската униформа на работниците на милицијата – мажи го имаат следниот крој и боја, и тоа:

1) блузата е од камгарн, со отворени ревери и благо изразена половина. Таа мора да биде доволно комотна.

Блузата е поставена и има по еден џеб од обете внатрешни страни.

Ракавите од блузата се долги до половината на шаката на природно пружена рака. Однапред се закопчува со четири копчиња во жолтопатинирана боја, со пречник од 22 mm на кои, во вид на испупчен релјеф, е изработена петокрака звезда. Копчињата се заштитени на десниот леш на подеднакво меѓусебно растојание.

На блузата однадвор, на градите и на долниот дел, од обете страни се наоѓа по еден џеб со испуска и капак кој се закопчува со копче во жолтопатинирана боја, со пречник од 16 mm на кој, во вид на испупчен релјеф, е изработена петокрака звезда. Широчината на горните џебови е од 12 до 16 cm а должината од 14 до 19 cm. Широчината на долните џебови е од 16 до 20 cm, а должината од 18 до 23 cm.

Нарамениците на блузата се од иста ткаенина како и блузата, со широчина до ракавите 60 mm, а при врвот 45 mm. Нарамениците со едниот крај се зашиваат на ракавот, а со другиот крај кој се завршува во форма на тап агол се закопчуваат до околувратникот со копче во жолтопатинирана боја со пречник од 14 mm на кое, во вид на испупчен релјеф, е изработена петокрака звезда.

Блузата одзади има прорез кој започнува на 6 до 8 cm под половината.

Врз околувратникот на блузата се наоѓа ромбоид од иста ткаенина од која е и блузата во должина од 4 cm, а широчина 3,5 cm, обрабен со испуска во златножолта боја, со широчина 3 mm.

Блузата е во оловносина боја;

2) панталоните се од камгарн и со вообичаен крој. Од страна имаат испуска од егализир светлосина боја широ-

чина 2 mm. На обете страни и одзади од десната страна имаат по еден џеб, а напред на десната страна еден мал џеб како и потребниот број полуѓајки за ременот.

Ногавиците од панталоните се без манжетни и на долниот крај се широки од 20 до 26 cm, а од внатрешната страна се опшиени со панделка. На предниот внатрешен дел од ногавиците е зашиена постава.

Панталоните се во оловносина боја;

3) шапката е од камгарн и со вообичаен крој со благо свиткано дно.

Сонцобранот е од целулоид или сличен материјал, во црна боја, со раб опшиен со кожа. Врз сонцобранот на околу 5 mm од надворешниот раб е нашиен буритаж во златножолта боја, во широчина од 6 mm.

Подбрадникот од шапката е од кожа во иста боја како и сонцобранот, широчина 16 mm, со две гајки од ист материјал, со кои си дотерува неговата должина. Подбрадникот на краиштата е прицврстен до бортот со две копчиња во жолтопатинирана боја и со пречник од 14 mm. Подбрадникот од шапката што ја носат работниците во милицијата што имаат звање самостоен инспектор или повисоко звање е изработен во форма на плетенка од синтетички влакна во златножолта боја.

Дното на шапката е опшиено со испуска во златножолта боја, широчина 2 mm. Шапката одвнатре е поставена а при дното има потница, широка 4 cm.

Однапред, на средината на бортот од шапката, врз златножолта подлога, се носи петокрака ѕвезда, со црвена боја со пречник од 38 mm, сметајќи од врвовите на спротивните краци. Петокраката ѕвезда е метална, еднадвор црвено емајлирана и малку издадена.

Шапката има навлака изработена од непропустливо платно темносина боја.

Шапката е во оловносина боја. Бортот е во темносина боја, широчина 4 cm.

4) капата титовка е од камгарн и има вообичаен крој.

Капата титовка однапред е висока од 5 до 6 cm, на средината од 9 до 10, одзади од 5 до 7 cm. Работ од капата што ја носат работниците на милицијата што имаат звање самостон инспектор или вишо звање е опшиена со испуска во златножолта боја, а работ од капата што ја носат другите работници на милицијата со испуска од егализир во светлосина боја.

На средината на капата титовка однапред, врз златножолта подлога се носи петокрака ѕвезда во црвена боја, со пречник од 28 mm, сметајќи од врвовите на спротивните краци. Петокраката ѕвезда е метална, еднадвор црвено емајлирана и малку издадена.

Капата титовка е во оловносина боја;

5) кошулата е со долги ракави изработена од пуплин или од слична ткаенина во светлосина боја и има вообичаен крој;

6) краватата е темносина боја, има вообичаен крој и должина;

7) пуловерот е изработен од волнено предиво, има вообичаена широчина и должина. Пуловерот е во оловносина боја;

8) шалот е изработен од волнено предиво, во вообичаена широчина и должина. Шалот е во темносина боја;

9) поткапата е од волнено предиво во оловносина боја и доволно долга да го заштитува вратот;

10) ветровката со влошка е од мешаница на памучно-синтетичка ткаенина во темносина боја и е поставена со свилена ткаенина во соодветна боја. Од рамето до височината на градите и преку грбот е зајакната и има влошка која допира до ракавите и може да се симне. Ветровката има појас и кулафка што се од иста ткаенина. Кулафката е изработена така што да ја покрива капата со заштитникот и е поставена со свилена ткаенина во соодветна боја.

Ветровката има четири обични копчиња во еден ред. Копчињата и закачката се во иста боја како ткаенината.

На левата и десната страна од ветровката на градите се врежани вертикални џебови со нормална големина, што се затвораат со патент-затворачи.

На долниот дел од ветровката на обете страни има по два длабоки џеба со капак. Џебовите се широки од 18 до 22 cm, а високи од 24 до 28 cm. Под нив од страна се наоѓа уште по еден џеб со иста големина. Ветровката има на левата страна одозгора внатрешен џеб поставен накосо за документи.

На појасот од ветровката, на десната страна се наоѓаат отвори на кои се прицврстува футролата за пиштол.

Отворите се зајакнати со кожен зашиен дел.

На долниот дел од ракавите на ветровката се наоѓа 4 cm широк и 11 cm долг појас од истиот материјал, кој се закопчува со копче во иста боја како и ткаенината. На растојание од 6 cm е пришиено уште едно копче.

Ветровката има соодветна должина и достига до височината на колената.

Ветровката има нараменици што се од иста ткаенина, изработени така што на нив да можат да се навлечат нарамениците со ознака на звањето.

Нарамениците со ознаките на звањето што се носат на ветровката се во иста боја и од ист материјал како и ветровката. Широчината на тие нараменици до ракавите е 60 mm, а при врвот 45 mm;

11) кожните нараквици имаат вообичаен крој, со одвоени прсти. Нараквиците се со црна боја, а од внатрешната страна се поставени со крзно;

12) длабоките чевли имаат вообичаен крој и се без украси. Тие имаат црна боја, од внатрешната страна се поставени со крзно;

13) теренските чевли се од мастен спорт-бокс, со кожен меѓуфон и со надворешен фон од гума. На чевлите се зашиени глежници на околу 8 cm над глуждот;

14) зимските чорапи-доколенки се од памучно предиво. Имаат вообичаен крој и оловносина боја.

2. Зимска униформа на работниците на милицијата-жени

Член 5

Зимската униформа на работниците на милицијата-жени се состои од: блуза, панталони, сукња, капа беретка кошула со долги ракави, кравата, пуловер, шал, ветровка со влошка, кожни нараквици, чизми и зимски хулахоп-чорапи.

Член 6

Блузата, панталоните, кошулата со долги ракави, краватата, шалот, ветровката со влошка и кожните нараквици на зимската униформа на работниците на милицијата-жени се изработени од ист материјал и имаат иста боја и изглед како и соодветните делови на зимската униформа на работниците на милицијата-мажи, со тоа што нивниот крој е дотеран според анатомската граѓа на жената, и што копчињата на деловите од униформата што се закопчуваат со копчиња се зашиваат на левиот пеш.

Другите делови од зимската униформа на работниците на милицијата-жени го имаат следниот крој и боја, и тоа:

1) сукњата е од камгарн и има вообичаен крој. Одвнатре е поставена со свилена ткаенина во соодветна боја. Напред има две фалти, а одзади два зашиени дела. На појасот има потребен број гајки за ременот. Од левата страна се закопчува со три копчиња или со патент-затворач и со едно копче на појасот. Сукњата е во оловносина боја;

2) капата беретка е од камгарн и има вообичаен крој. Напред, врз златножолта подлога, се носи петокрака ѕвезда во форма и големина на петокрака ѕвезда што се носи на капата титовка;

3) хулахоп чорапите имаат вообичаена форма и должина, зајакнати на прстите и петицата. Чорапите имаат светлокостенлива боја;

4) чизмите имаат вообичаен крој и се без украси. Сарите се меки и допираат до потколелото. Чизмите имаат црна боја, а од внатрешната страна се поставени со крзно.

3. Летна униформа на работниците на милицијата-мажи

Член 7

Летната униформа на работниците на милицијата-мажи се состои од: кратка виндјакна, панталони, шапка, кошула со кратки ракави со нараменици, мантил за дожд, плитки чевли и чорапи.

Член 8

Деловите на летната униформа на работниците на милицијата-мажи го имаат следниот крој и боја, и тоа:

1) кратката виндјакна е од платно, одвнатре поставена со зашиен и положен околувратник.

Виндјакната напред се закопчува со патент-затворач до грлото, а реверите се дотерани за отворање.

На виндјакната однапред, од надворешната страна, се зашени два цеба.

Виндјакната има појас и манжетни што се изработени од плетен материјал.

Виндјакната има темносина боја, а копчињата на цебовите и нарамениците имаат оловносина боја.

Нарамениците на виндјакната се од ист материјал како и виндјакната и се изработени така што на нив да можат да се навлечат нараменици со ознаки на звањето.

Нарамениците со ознаки на звањето што се носат на виндјакната имаат иста боја и се изработени од ист материјал како и виндјакната. Широчината на нарамениците до ракавот има 60 mm, а при врвот 45 mm;

2) панталоните се од тергал и имаат ист крој и боја како и панталоните на зимската униформа.

3) шапката се изработува од тергал и има ист крој и боја како и шапката на зимската униформа, со таа разлика што од обете страни има по две дупки за проветрување;

4) кошулата со кратки ракави е изработена од меша-ница на памучно и синтетско платно, со зашиен и пресвиткан положен околувратник.

Кошулата со кратки ракави однапред е обрабена, а се закопчава со копчиња со пречник 10 mm во иста боја како и ткаенината од која е изработена кошулата. Кошулата во горниот дел е отворена.

На кошулата напред, на градите има два цеба со испуска и капак дотеран за закопчување. Широчината на цебовите е од 12 до 14 cm, а должината од 14 до 16 cm. Испуските на цебовите се широки од 2,5 до 3 cm.

Нарамениците на кошулата се од иста ткаенина како и кошулата и се изработени така што на нив можат да се навлечат нараменици со ознаки на звањето.

Нарамениците со ознаки на звањето што се носат на кошулата се во оловносина боја и се изработени од тергал. Широчината на рамениците до ракавот е 60 mm, а при врвот е 45 mm;

5) мантилот за дожд е од гумирана најлон ткаенина и има кулафка дотерана за симнување и ремен од иста ткаенина како и мантилот. Мантилот за дожд е дотеран за закопчување за влошката на ветровката.

Мантилот за дожд допира до половината на листовите од нозете. Се закопчава со три копчиња со оловносина боја.

Однадвор од левата и десната страна на мантилот за дожд се врежани коси цебови во вообичаената големина.

Мантилот за дожд од околувратникот до средината на градите и преку грбот е зајакнат со иста ткаенина. На грбот под зајакнувањето, како и под поработ е зашиена мрежеста лента која овозможува испарување на потта.

На задниот дел се наоѓа прорез покриен со капак.

Мантилот за дожд има темносина боја.

Нарамениците на мантилот за дожд се од ист материјал како и мантилот за дожд и се изработени така што на нив да може да се навлечат нарамениците со ознаки на звањето.

Нарамениците со ознаки на звањето што се носат на мантилот за дожд имаат иста боја и се изработени од истиот материјал како и мантилот за дожд. Широчината на нарамениците до ракавот е 60 mm, а при врвот 45 mm;

6) плитките чевли имаат вообичаен крој, со кожен или гумен фон и без украси. Чевлите имаат црна боја, со потпетици, со височина до 3 cm;

7) чорапите имаат оловносина боја, имаат вообичаена форма и длабочина и се зајакнати на петицата и прстите.

4. Летна униформа на работниците на милицијата-жени

Член 9

Летната униформа на работниците на милицијата-жени се состои од кратка виндјакна, сукња, панталони, капа беретка, кошула со кратки ракави со нараменици, мантил за дожд, плитки чевли и чорапи.

Член 10

Кратката виндјакна, мантилот за дожд, панталоните, кошулата со кратки ракави и плитките чевли на летната униформа на работници на милицијата-жени се изработени од истиот материјал и имаат иста боја и изглед како и соодветните делови на летната униформа на работниците на милицијата-мажи, со тоа што нивниот крој е дотеран

според анатомската граѓа на жената и што копчињата на деловите од униформата што се закопчаваат со копчиња се зашиваат на левиот пеш.

Плитките чевли имаат потпетици, со височина 4,5 cm. Другите делови на летната униформа на работниците на милицијата-жени го имаат следниот крој и боја, и тоа:

1) сукњата е од тергал и има вообичаен крој. Напред има две фалти, а одзади два вишени дела. Од левата страна се закопчава со три копчиња или со патент-затворач со едно копче на појасот. Сукњата има оловносина боја;

2) капата беретка е од тергал и има вообичаен крој. Напред врз златножолта подлога, се носи петокрака звезда, со форма и големина на петокрака звезда што се носи на капата титовка;

3) чорапите имаат вообичаен крој во светлокостенлива боја.

5. Делови што припаѓаат кон зимската и летната униформа

Член 11

Кон зимската и летната униформа на работниците на милицијата припаѓаат опасач со напртач и со футрола за пиштол.

Опасачот е од кожа, со широчина 48 mm и е поставен со чоја во светлосина боја и има три кожни гајки со метални алки со жолтопатинирана боја што служат за носење делови на опремата. На опасачот има напртач од кожа со широчина од 20 mm, поставен како и опасачот.

Напртачот има два дела кои однапред се закопчаваат со спојка.

Опасачот со напртач и футролата за пиштол имаат кафеава боја.

Ременот е долг 105 до 120 cm, широк 4 cm, изработен е од галантериска кожа во кафеава боја, со дебелина од 2,5 до 3 mm. Ременот се закопчава со копче со широчина 4,5 cm, должина 7,5 cm, изработен е од матиран декапиран лим.

6. Униформа за извршување на посебни задачи

Член 12

За извршување на посебни задачи работниците на милицијата користат посебна униформа чијшто крој и боја зависат од природата и карактерот на тие задачи.

За извршување на посебни задачи постојат следните униформи, и тоа: зимска униформа за припадниците на специјалните единици на милицијата, летна униформа за припадниците на специјалните единици на милицијата, планинарска униформа, кожна униформа, летачка униформа и униформа за екипажот на оклопните транспортери.

Член 13

Униформите за извршување на посебни задачи го имаат следниот крој и боја, и тоа:

1) зимската униформа за припадниците на специјалните единици на милицијата се состои од: виндјакна, панталони, капа титовка, волнена маица со рол јака и ветровка. Виндјакната и панталоните имаат влошка. Ветровката и маицата се во темносина боја, а другите делови на униформата се изработени од шарено платно;

2) зимската бела униформа за припадниците на специјалните единици на милицијата се состои од виндјакна со кулафка и панталони. Изработена е од платно во бела боја и е дотерана за облекување преку зимска или друга униформа;

3) летната униформа за припадниците на специјалните единици е изработена од шарено платно, а се состои од: виндјакна, панталони, капа титовка, кошула со долги ракави и кошула со кратки ракави;

4) планинарската униформа се состои од: ветровка, панталони-пумпарици, волнени доколенки, натколенки, волнена капа, планинарска капа, фланелна кошула, волнени и заштитни нараквици, панталони за ветер, волнен џемпер, планинарски чевли, полупанцерици, високи гамашни и алпинистички шлем.

Панталоните, доколенките и натколенките имаат оловносина боја, ветровката има тамносина боја, а заштитните нараквици, панталоните за ветар и високите гамашни имаат сина боја.

Фланелната кошула, волнените нараквици и цемнерот имаат оловносива боја, а планинарските чевли и полупанцирите имаат црна боја.

Алпинистичкиот шлем има црвена боја;

5) скијашката униформа се состои од скијашка јакна-елек, скијашки панталони, пуловер, маици со рол-крагна, скијашки нараквици и скијашка капа, скијашки чевли, војнички скијашки чевли и скијашки горни панталони. Сите делови на оваа униформа имаат темносива боја;

6) кожната униформа е изработена од кожа во оловно-сива боја, има едноставен крој, а се состои од: панталони, виндјакна, шлем со визир и вграден микрофон и слушалки, нараквици со продолжен надлакт и чизми. Намената е на работниците на милицијата што вршат служба на мотоцикли.

Виндјакната е со затворен крој на заклопување, со ревери што се отвораат. Поставена е со лесна ткаенина и има влошка од крзно во затворено мрка боја, која може да се симнува. На грбниот дел од виндјакната со бела рефлектирачка материја е напишан зборот: „МИЛИЦИЈА“.

Ракавите на виндјакната имаат ранглан крој и се поставени. На долниот крај од ракавот е прицврстен ремен со спојка за стегање. Од левата и десната страна на виндјакната се наоѓаат косо врежани џебови со преклоп за заклопување. Виндјакната го преклопува појасот од панталоните и со нив се спојува со патент-заврочат.

Панталоните се комотни, така што да можат да се носат преку зимската и летната униформа. На панталоните од страна, се наоѓаат отвори со преклопки без внатрешни џебови. На левата ногавица од панталоните, над коленицата, се наоѓа џеб со должина 20 cm, широчина 17 cm, со преклопка за заклопување.

Ногавиците под коленицата надолу имаат разрез со патент за заклопување. При дното од ногавицата се наоѓа ремен со шнала, за стегање на ногавиците.

За летниот период оваа униформа е изработена од платно.

Шлемот со визир е во бела боја.

Нараквиците се поставени со крзно и имаат прицврстени наракава во бела боја, со должина 15 cm;

7) летачката униформа се состои од: летачки комбинезон, кратка виндјакна, капа со заштитници за ушите, летачки чизми и нараквици.

Летачкиот комбинезон е изработен од платно, а виндјакната, капата, чизмите и нараквиците од кожа и однатре се поставени со крзно.

Сите делови на летачката униформа имаат оловно-сива боја;

8) униформата на екипажот на оклопните транспортери се состои од: комбинезон, кратка виндјакна и тенковска капа.

Комбинезонот и виндјакната се изработени од платно, а тенковската капа од кожа. Сите делови на оваа униформа имаат оловносива боја.

III. ДОПОЛНИТЕЛНИ ДЕЛОВИ НА УНИФОРМАТА

Член 14

За извршувањето на определени задачи и работи на работниците на милицијата им припаѓаат и соодветни дополнителни делови на униформата, и тоа: стражарска бунда, стражарски чизми, стражарски нараквици, работна облека, гумени чизми, торбичка, планинска капа, пишталка со гајтан, поврска на дежурниот, ранец и шлем.

Стражарската бунда е од импрегнирано платно, има вообичаен крој и е поставена со крзно. Бундата има оловносива боја и долга е до половината на листовите од носете.

Стражарските чизми се од кожа во црна боја и се поставени со крзно.

Стражарските нараквици се од импрегнирано памучно платно, и се поставени со крзно. Нараквиците имаат оловносива боја.

Работната облека е во форма на комбинезон, во оловносива боја, а гумените чизми се во црна боја и ја имаат вообичаената изработка – за работниците на милицијата возачи на моторни возила.

Торбичката е од мека природна или вештачка кожа и е дотерана така што да може да се носи соодветен прибор.

Торбичката е во кафеава боја, а се носи на опасачот од левата страна или на ременот преку рамето.

Планинската капа е изработена од камгари или од тенка чоја во оловносива боја и на неа се носи петокрака ѕвезда предвидена за капата титовка.

Пишталката е метална, во стандардна изработка, а гајтанот е исплетен од вештачка свила во темносива боја. Пишталката е изработена така што дава звук на едноличен тон со јачина од 90 dB.

Поврската на дежурниот има сива боја, со широчина 9 cm, должина 40 cm, дотерана за заклопување. На средината од поврската се наоѓа натписот: „ДЕЖУРЕН“, напишан со печатени букви во златножолта боја.

Ранецот и шлемот имаат оловносива боја и се изработени според стандардот на ЈНА.

IV. УНИФОРМА ЗА РЕЗЕРВНИОТ СОСТАВ

Член 15

Униформата за резервниот состав на милицијата е иста како и униформата за работниците на милицијата на активниот состав, со тоа што припадниците на резервниот состав се задолжуваат со длабоки чевли.

V. ВОЕНА УНИФОРМА

Член 16

Воената униформа за работниците на милицијата се состои од: блуза, панталони и капа титовка. Изработена е од полукамгари.

Деловите на оваа униформа по кројот и бојата се исти како и соодветните делови на зимската униформа.

VI. ОЗНАКИ НА ЗВАЊАТА

Член 17

Работниците на милицијата носат врз униформата ознаки на звањата.

Ознаките на звањата се носат врз нарамениците на блуза, ветровка, виндјакна, кошула со кратки ракави и мантил за дожд.

Член 18

За звање на работниците на милицијата се утврдуваат следните ознаки:

1) ознаки на помлад милиционер – кои се состојат од еден позлатен ширит, со широчина од 10 mm, кој има форма на тап агол и е зашиен врз нарамениците. Краците на аголот се свртени кон надворешниот раб од нараменицата. Растојанието меѓу врвот од кракот и од надворешниот раб на нараменицата изнесува 20 mm;

2) ознаки на милиционер – кои се состојат од два паралелни позлатени ширита, со широчина од по 10 mm кои имаат форма на тап агол и се зашиени врз нарамениците. Краците на аглите се свртени кон надворешниот раб од нарамениците од кои краците на првиот агол се оддалечени 20 mm, а краците на вториот агол 35 mm;

3) ознаки на милиционер I класа – кои се состојат од три паралелни позлатени ширита, со широчина од по 10 mm, кои имаат форма на тап агол и се зашиени врз нарамениците. Краците на аглите се свртени кон надворешниот раб од нарамениците од кои краците на првиот агол се оддалечени 20 mm, краците на вториот агол 35 mm, а краците на третиот агол 50 mm;

4) ознаки на постар милиционер – кои се состојат од два паралелни позлатени ширита кои имаат форма на тап агол и се зашиени врз нарамениците. Краците од аглите се свртени кон надворешниот раб на нарамениците од кои краците на првиот агол се оддалечени 20 mm, а краците на вториот агол 41 mm. Ширитот кој е поблизок до надворешниот раб на нараменицата е широк 16 mm, а вториот ширит е широк 10 mm;

5) ознаки на постар милиционер I класа – кои се состојат од 3 паралелни ширита кои имаат форма на тап агол и се зашиени врз нарамениците. Краците од аглите се свртени кон надворешниот раб на нарамениците од кои краците на првиот агол се оддалечени 20 mm, на вториот агол 41 mm, и на третиот агол 56 mm. Ширитот кој е поблизок до надворешниот раб од нарамениците е широк 16 mm, а другите два ширита се широки по 10 mm;

6) ознаки на виши милиционер – кои се состојат од два паралелни ширита со широчина од по 16 mm кои има-

ат форма на тап агол и се зашиени врз нарамениците. Краците од аглите се свртени кон надворешниот раб на нарамениците од кои краците на првиот агол се оддалечени 15 mm, а на вториот агол 36 mm. На средината на нарамениците на оддалеченост од 10 mm од вториот ширит се наоѓа метална петокрака ѕвездичка;

7) ознаки на помлад инспектор – кои се состојат од еден позлатен ширит, широчина од 16 mm, кој е зашиен во хоризонтална линија на 20 mm растојание од надворешниот раб на нараменицата и една петокрака ѕвездичка прицврстена на средината на нараменицата на 10 mm растојание од ширитите;

8) ознаки на инспектор – кои се состојат од еден позлатен ширит, со широчина 16 mm, кој е зашиен во хоризонтална линија на 20 mm од надворешниот раб на нараменицата и две петокраки ѕвездички прицврстени на 10 mm растојание од ширитите и на еднакво меѓусебно растојание и еднакво растојание од надолжните рабови на нарамениците;

9) ознаки на инспектор I класа – кои се состојат од еден позлатен ширит со широчина од 16 mm, кој е зашиен во водорамна линија на 20 mm од надворешниот раб на нараменицата и три петокраки ѕвездички, од кои две се прицврстени на 10 mm растојание од ширитот и на еднакво меѓусебно растојание и еднакво растојание од надолжните рабови на нарамениците, а третата ѕвездичка со средиштето на другите две ѕвездички да претставува врв на рамностран триаголник;

10) ознаки на самостоен инспектор – кои се состојат од два паралелни позлатени ширита со широчина од 16 mm, кои се зашиени во хоризонтална линија на 20 mm од надворешниот раб на нараменицата и 5 mm меѓусебно растојание и една петокрака ѕвездичка прицврстена на средината од нарамениците на 10 mm растојание од ширитите;

11) ознаки на виши инспектор – кои се состојат од два паралелни позлатени ширита од по 16 mm, кои се зашиени во хоризонтална линија на 20 mm од надворешниот раб на нараменицата и 5 mm меѓусебно растојание и две петокраки ѕвездички прицврстени на 10 mm растојание од ширитите и на еднакво меѓусебно растојание и еднакво од надолжните рабови на нарамениците;

12) ознаки на виши инспектор I класа – кои се состојат од два паралелни позлатени ширита со широчина од 16 mm, кои се зашиени во хоризонтална линија на 20 mm од надворешниот раб на нараменицата и 5 mm меѓусебно растојание и три петокраки ѕвездички, од кои се две прицврстени на 10 mm растојание од ширитот и на еднакво меѓусебно растојание од надолжните рабови на нарамениците, а третата ѕвездичка е прицврстена така што средиштето од таа ѕвездичка со средиштето од другите две ѕвездички да претставува врв на рамностран триаголник;

13) ознаки на главен инспектор – кои се состојат од два паралелни позлатени ширита со широчина од по 16 mm, кои се зашиени во водорамна линија на 20 mm од надворешниот раб на нараменицата и 5 mm меѓусебно растојание и четири петокраки ѕвездички прицврстени врз нараменицата во форма на ромб.

Член 19

Нарамениците со ознаки на звањата на помлад милиционер, милиционер, милиционер I класа, постар милиционер, постар милиционер I класа, виши милиционер, помлад инспектор, инспектор и инспектор I класа, се опшиени со позлатена испуска во светлосина боја со широчина од 3 mm.

Нарамениците со ознаки на звањето самостоен инспектор, виши инспектор, виши инспектор I класа и главен инспектор се опшиени со испуска во златножолта боја со широчина од 3 mm.

Петокраките ѕвездички се од метал, во златножолта боја, со големина од 15 mm, сметајќи од врвовите на спротивните краци.

Член 20

За работниците на милицијата – приправници се утврдуваат следните ознаки:

1) ознаки на приправник за помлад милиционер – кои се состојат од еден ширит во сребреникавобела боја, со широчина од 10 mm, кој во форма на тап агол е зашиен врз нарамениците. Растојанието меѓу врвот на кракот и надворешниот раб на нараменицата изнесува 20 mm;

2) ознаки на приправник за помлад инспектор – кои се состојат од еден ширит во сребреникавобела боја, со широчина од 16 mm, кој во хоризонтална линија е зашиен на 20 mm растојание од надворешниот раб на нараменицата и една метална петокрака ѕвездичка прицврстена на средината од нараменицата на 10 mm од ширитот;

3) ознаки на приправник за инспектор – кои се состојат од еден ширит во сребреникавобела боја, со широчина од 16 mm, кој во хоризонтална линија е зашиен на 20 mm од надворешниот раб на нараменицата и две метални петокраки ѕвездички прицврстени на 10 mm од ширитот и на еднакво меѓусебно растојание и еднакво растојание на ѕвездички од надолжните рабови на нарамениците.

Металните петокраки ѕвездички од став 1 точ. 2 и 3 на овој член се во сребреникавобела боја, со големина од 15 mm, сметајќи од врвовите на спротивните краци.

Член 21

Припадниците на резервниот состав на милицијата за време на вежби и ангажирање во извршувањето на определени задачи од делокругот на Сојузниот секретаријат за внатрешни работи носат врз униформата ознаки, и тоа:

1) припадник на резервниот состав кој нема раководна функција – ознаки за звањето помлад милиционер;

2) командир на одделение – ознаки на звањето постар милиционер I класа;

3) командир на вод – ознаки на звањето помлад инспектор;

4) командир на чета – ознаки на звањето инспектор;

5) командат на баталјон – ознаки на звањето инспектор I класа.

VII. ПОСЕБНИ ОЗНАКИ

Член 22

Работниците на милицијата на униформата носат посебни ознаки.

Посебната ознака која се носи во полето на ромбоид кој е зашиен врз околувратникот од блузата е во форма на државниот грб на СФРЈ и изработена е од метал со пречник од 20 mm. Грбот од лицето е емајлиран и обоен во боите на државниот грб.

На виндјакната и на летната кошула посебната ознака од став 1 на овој член се носи прицврстена на средината на испуската на левниот горни цеп.

Член 23

Работниците на милицијата – пилоти и авиомеханичари носат посебна ознака во златножолта боја, во форма на раширени крила, поврзани во долниот дел со црвена петокрака ѕвезда обрабена со златножолта боја, изработена од метал.

VIII. НОСЕЊЕ НА УНИФОРМАТА

Член 24

Времето на носењето на зимската и летната униформа и на дополнителните делови на униформата го определува старешината на единицата на милицијата на Сојузниот секретаријат за внатрешни работи зависно од годишната доба и климатските прилики.

Летната униформа се носи, по правило, од 1 мај до 15 октомври.

Член 25

Шапката се носи така што предниот раб од сонцобранот да биде еден до два сантиметри над нивото на веѓата на еднаква оддалеченост од двете очи.

Капата титовка се носи за време на практични вежби и извршување на определени задачи на терен, за што одлучува непосредниот старешина.

Член 26

Ветровката, пелерината за дожд и други делови од униформата кои имаат појас се носат закопчани со сите предвидени копчиња со отворени ревери и појас.

Панталоните (зимски и летни) се носат така што под нив да не се гледаат чорапите кога со нив се носат плитки чевли.

Член 27

Поврската на дежурниот се носи околу левиот ракав од блузата, ветровката или кошулата со кратки ракави.

Член 28

Опасачот се носи над блузата.
Врз опасачот од десната страна се носи пиштол во затворена футрола во кафеава боја и гумена палка. Напртачет се носи провлечен под левата нарамница и преминува преку левата страна од градите.

Член 29

Работниците на милицијата ги носат дополнителните делови од униформата само кога вршат работи при чие извршување е предвидено носење на тие делови од униформата.

IX. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ**Член 30**

Со денот на влегувањето во сила на оваа уредба престанува да важи Уредбата за униформата и ознаките на звањата на работниците на милицијата во Сојузниот секретаријат за внатрешни работи („Службен лист на СФРЈ”, бр. 55/78).

Член 31

Одделни делови од униформата и дополнителните делови од униформата чиишто крој или боја се изменети со оваа уредба ќе се заменат по истекот на рокот на нивно траење.

Член 32

Оваа уредба влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Е. п. бр. 126
17 април 1986 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Борисав Сребриќ, с. р.

409.

Врз основа на член 63 од Законот за вршење внатрешни работи од надлежност на сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 7/85), Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ЗВАЊАТА И УСЛОВИТЕ ЗА СТЕКНУВАЊЕ ЗВАЊА НА РАБОТНИЦИТЕ НА МИЛИЦИЈАТА ВО СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

I. ОПШТА ОДРЕДБА**Член 1**

Звањата на работниците на милицијата во Сојузниот секретаријат за внатрешни работи (во натамошниот текст: работниците на милицијата) и условите за стекнување на тие звања се утврдуваат според видот и сложеноста на задачите и работите што ги врши работникот, степенот на стручната подготовка, работното искуство, резултатите од трудот и според другите услови утврдени со оваа уредба.

Со актот за систематизацијата на задачите и работите се утврдуваат звањата што можат да ги стекнат работниците на милицијата.

II. ЗВАЊА**Член 2**

За работниците на милицијата се утврдуваат следни-те звања:

- 1) за работниците на милицијата што работат на задачи и работи за кои се бара средна стручна подготовка:
 - помлад милиционер;
 - милиционер;
 - милиционер I класа;
 - постар милиционер;
 - постар милиционер I класа;
 - виши милиционер.
- 2) За работниците на милицијата што работат на задачи и работи за кои се бара виша стручна подготовка:
 - помлад инспектор;
 - инспектор;
 - инспектор I класа;
 - самостоен инспектор.
- 3) За работниците на милицијата што работат на задачи и работи за кои се бара висока стручна подготовка:
 - инспектор;
 - инспектор I класа;
 - самостоен инспектор;
 - виши инспектор;
 - виши инспектор I класа;
 - главен инспектор.

III. ОПШТИ УСЛОВИ ЗА СТЕКНУВАЊЕ НА ЗВАЊА**Член 3**

- Работник на милицијата стекнува соодветно звање:
- 1) ако има пропишана стручна подготовка;
 - 2) ако поминал во претходното звање определено време;
 - 3) ако положил испит за стекнување соодветно звање – ако за стекнувањето на тоа звање е пропишан испит;
 - 4) ако неговата работа во службата за последните две години е позитивно оценета;
 - 5) ако во текот на последната година не направил потешка повреда на работната должност.
- Ако против работник на милицијата се води постапка за утврдување на одговорноста поради потешка повреда на работната должност, или кривична постапка за кривично дело за кое се гони по службена должност, стекнувањето на звање се одлага до окончувањето на тие постапки.
- Покрај условите од став 1 на овој член, работникот на милицијата кој има виша или висока стручна подготовка може да стекне соодветно звање, ако за вршење на задачите и работите на кои се распоредува со актот за систематизацијата на задачите и работите е предвидено такво звање.

Член 4

За задачите и работите на работник на милицијата со актот за систематизацијата на задачите и работите можат да се утврдат следните звања:

- за задгчи и работи на работник на милицијата со средна стручна подготовка – сите звања утврдени за средна стручна подготовка;
 - за задачи и работи на командир на вод – звањата утврдени за висока стручна подготовка заклучно со звање-то инспектор I класа и соодветните звања утврдени за виша стручна подготовка;
 - за задачи и работи на командир на чета – звањата утврдени за висока стручна подготовка заклучно со звање-то самостоен инспектор и соодветните звања утврдени за виша стручна подготовка;
 - за задачи и работи на командант на баталјон – звањата утврдени за висока стручна подготовка заклучно со звање-то виши инспектор I класа;
 - за задачи и работи на командант на бригада односно на самостоен одред – сите звања утврдени за висока стручна подготовка;
 - за задачи и работи на началник на управа во која се вршат работи на милицијата – сите звања утврдени за висока стручна подготовка.
- Командирите во специјалните единици на милицијата можат да имаат едно звање повеќе од другиот раководечки состав во единицата на милицијата.
- Звањето виши инспектор може да се утврди со актот за систематизацијата на задачите и работите само за раководечките задачи и работи.
- Звањето виши инспектор I класа може да се утврди со актот за систематизацијата на задачите и работите само за вршење на најсложени задачи и работи.

IV. ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА СТЕКНУВАЊЕ НА ЗВАЊА

Член 5

Работниците на милицијата што работат на работи за кои се бара средна стручна подготовка, а ги исполнуваат општите услови од член 3 на оваа уредба, ги стекнуваат следните звања, и тоа:

1) помлад милиционер – приправник за помлад милиционер кој завршил приправнички стаж и положил стручен испит;

2) милиционер – помлад милиционер кој поминал четири години во звањето помлад милиционер;

3) милиционер I класа – милиционер кој поминал четири години во звањето милиционер и положил испит за звањето милиционер I класа;

4) постар милиционер – милиционер I класа кој поминал четири години во звањето милиционер I класа;

5) постар милиционер I класа – постар милиционер кој поминал четири години во звањето постар милиционер;

6) виши милиционер – постар милиционер I класа кој поминал четири години во звањето постар милиционер I класа.

Работниците на милицијата што работат на работи и задачи за кои се бара виша стручна подготовка, а ги исполнуваат општите услови од член 3 на оваа уредба, ги стекнуваат следните звања, и тоа:

1) помлад инспектор – приправник за помлад инспектор кој завршил приправнички стаж и положил стручен испит;

2) инспектор – помлад инспектор кој поминал четири години во звањето помлад инспектор;

3) инспектор I класа – инспектор кој поминал четири години во звањето инспектор и положил испит за звањето инспектор I класа;

4) самостоен инспектор – инспектор I класа кој поминал четири години во звањето инспектор I класа.

Работниците на милицијата што работат на работи за кои се бара висока стручна подготовка, а ги исполнуваат условите од член 3 на оваа уредба, ги стекнуваат следните звања, и тоа:

1) инспектор – приправник за инспектор кој завршил приправнички стаж и положил стручен испит;

2) инспектор I класа – инспектор кој поминал четири години во звањето инспектор;

3) самостоен инспектор – инспектор I класа кој поминал четири години во звањето инспектор I класа;

4) виши инспектор – самостоен инспектор кој поминал четири години во звањето самостоен инспектор и положил испит за звањето виши инспектор;

5) виши инспектор I класа – виши инспектор кој поминал четири години во звањето виши инспектор;

6) главен инспектор – виши инспектор I класа кој поминал четири години во звањето виши инспектор I класа.

Член 6

Работникот кој ќе заснова работен однос во Сојузниот секретаријат за внатрешни работи на задачи и работи на работник на милицијата, а дотогаш не работел на тие задачи и работи во орган за внатрешни работи, стекнува непосредно пониско звање од звањето кое, во согласност со одредбите од оваа уредба, би му припаѓало на задачите и работите на кои е распореден по основ на стручната подготовка и на должината на работното искуство, ако за стекнувањето на тоа звање не е пропишано полагање на испит.

Ако за стекнувањето на звање кое на работникот би му припаѓало врз основа на став I од овој член е пропишано полагање на испит, работникот стекнува непосредно пониско звање од звањето за кое е потребно полагање на испит, додека не го положи тој испит.

Член 7

Работникот на милицијата кој во текот на работата ќе стекне виша или висока стручна подготовка и биде распореден на работи и задачи за кои е предвидена стручна подготовка што је стекнал, стекнува најниско звање во стручната подготовка што ја стекнал, или го задржува звањето што го има, ако е тоа повисоко од звањето што го стекнува.

Работникот на милицијата со средна стручна подготовка кој во текот на работата ќе стекне виша или висока стручна подготовка, а не биде распореден на задачи и работи што ѝ одговараат на неговата стручна подготовка, го стекнува највисокото звање предвидено за работниците со средна стручна подготовка.

Член 8

Решението за стекнување на звање на работник на милицијата го денесува сојузниот секретар за внатрешни работи.

Член 9

Работникот на милицијата кој постига натпросечни резултати во работата и во стручното усовршување, а во последните две години неговата работа е оценета со оценката: „особено се истакнува“ може да стекне непосредно повисоко звање од соодветна стручна подготовка, под услов во звањето што го има да поминал најмалку половина од времето предвидено за стекнување на звање и да положил испит за непосредното повисоко звање, доколку за стекнувањето на тоа звање е пропишано полагање на испит.

Решение за стекнување на звање под условите определени во став I на овој член донесува сојузниот секретар за внатрешни работи, на предлог од старешината на единицата на милицијата во Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

V. ИСПИТИ ЗА СТЕКНУВАЊЕ НА ЗВАЊА

Член 10

Програмата за испит за стекнување на звања на работниците на милицијата и начинот на полагање на тој испит ги утврдува сојузниот секретар за внатрешни работи.

Член 11

Испитот за стекнување на звање на работник на милицијата се полага пред испитна комисија.

Претседателот и членовите на испитната комисија ги именува сојузниот секретар за внатрешни работи.

Член 12

Работникот на милицијата со средна стручна подготовка кој ги стекнал условите за непосредно повисоко звање за кое е предвидено полагање на испит, а чија работа во последните две години е оценета со оценката: „особено се истакнува“ и ако во исто време на годишните испити од програмата за стручно оспособување и усовршување добил оценка: „многу добар“ или „одличен“, се ослободува од обврската за полагање испит за стекнување на звање.

VI. ОЦЕНУВАЊЕ ЗАРАДИ СТЕКНУВАЊЕ НА ПОВИСОКО ЗВАЊЕ

Член 13

Оценување на работата на работниците на милицијата заради стекнување на повисоко звање се врши на крајот на секоја календарска година. Елементи за оценување се особено: обемот и квалитетот на работата, стручноста и ефикасноста во извршувањето на службените задачи, како и одговорноста спрема работата и односот спрема граѓаните.

Член 14

Работата на работниците на милицијата се оценува со една од следните оценки: „задоволува“, „добар“, „се истакнува“ и „особено се истакнува“.

Ако работник на милицијата во текот на годината не ги покажал потребните резултати во работата, ќе се констатира во прашалникот за оценување дека „нема доволно елементи за давање позитивна оценка за работата“ и таа година нема да му се смета во годините за стекнување на повисоко звање.

Ако работник на милицијата бил отсутен од работа во текот на годината подолго од шест месеци, за таа година не се оценува ниту таа година му се смета во годините за стекнување на повисоко звање, освен ако бил отсутен поради повреда при работата или заболување настанато при извршувањето на службените задачи.

Член 15

Оценување на работата на работниците на милицијата врши сојузниот секретар за внатрешни работи на предлог од старешината на единицата на милицијата во Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

Работник кој е незадоволен со оценката може да поднесе барање за преиспитување на оценката до сојузниот секретар за внатрешни работи, во рок од 15 дена од денот на соопштувањето на оценката.

Сојузниот секретар за внатрешни работи одлучува за барањето од став 2 на овој член по прибавено мислење од стручната комисија што ќе ја формира од редот на работниците на единицата на милицијата во Сојузниот секретаријат за внатрешни работи, во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на барањето.

Одлуката по барањето за преиспитување на оценката е конечна.

Оценката на работата на работник на милицијата, како и констатацијата дека нема доволно елементи за давање на позитивна оценка за работата се внесуваат во досието на работникот.

VII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ**Член 16**

На работник на милицијата кој на денот на влегувањето на оваа уредба во сила се затекнал на работа во Сојузниот секретаријат за внатрешни работи звањето му се утврдува врз основа на одредбите од оваа уредба.

Работник на милицијата кој на денот на влегувањето на оваа уредба во сила има повисоко звање што му припаѓа по одредбите од оваа уредба го задржува досегашното звање.

Член 17

Со влегувањето на оваа уредба во сила престанува да важи Уредбата за звањата на работниците на милицијата во Сојузниот секретаријат за внатрешни работи („Службен лист на СФРЈ”, бр. 55/78).

Член 18

Оваа уредба влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Е. п. бр. 131
17. април 1986 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Борисав Сребриќ, с.р.

410.

Врз основа на член 347 точка 11 од Уставот на СФРЈ и на член 212 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82 и 18/85), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА**ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ДЕЛОВНИКОТ НА СОЈУЗНИОТ ИЗВРШЕН СОВЕТ****Член 1**

Во Деловникот на Сојузниот извршен совет („Службен лист на СФРЈ”, бр. 7/84) во член 30 точка 2 се менува и гласи:

„2) Комисија за планирање и тековна економска и социјална политика”;

Точка 3 се брише.

Досегашните точ. 4 до 7 стануваат точ. 3 до 6.

Член 2

Член 32 се менува и гласи:

„Во делокругот на Комисијата за планирање и тековна економска и социјална политика, во рамките на над-

лежноста на Советот спаѓаат: подготвување и остварување на среднорочните планови на развојот, подготвување и остварување на годишните плански документи, материјалните, енергетските и другите биланси на Југославија; финансирање на федерацијата; подготвување, донесување и спроведување на прописи и мерки и преземање активности заради остварување на планските акти, особено во областа на пазарот и цените, финансиите, даночната политика, буџетот на федерацијата, надворешно-трговскиот и девизниот режим, извозот и увозот, политиката на курсот на динарот, кредитните односи со странство, кредитно-монетарната политика, царинската и вонцаринската заштита; остварување политика на побрз развој на недоволно развиените републики и на Социјалистичка Автономна Покраина Косово; остварување на политиката од областа на општествените дејности од становиштето на нивната материјална положба, особено во областа на вработувањето и социјалната политика, како и разгледување на одделни прописи од становиштето на нивното влијание врз развојната политика и тековните стопански движења”.

Член 3

Член 33 се брише.

Член 4

Во член 46 точка 2 се заменува со две нови точки, кои гласат:

„2) Комисија за остварување на стратегијата на развојот;

3) Комисија за остварување на антиинфлационата политика;”

Досегашната точка 3 станува точка 4.

Член 5

Член 50 се менува и гласи:

„Во делокругот на Комисијата за остварување на стратегијата на развојот, во рамките на надлежноста на Советот спаѓаат: подготвување на долгорочен општествен план за развој; разработка на стратегијата и основите на политиката на развојот утврдена во Долгорочната програма на економска стабилизација и долгорочниот општествен план на Југославија; создавање и остварување на стратегијата на развојот во областа на научно технолошкиот развој, стратегијата на економските односи со странство, стратегијата на регионалниот развој, на развојот на енергетиката, туризмот, сообраќајот, агроиндустриското производство и други области на стопанскиот и општествениот развој во согласност со Долгорочната програма на економска стабилизација; предлагање на Советот мерки и активности за остварување и приспособување на стратегијата и политиката на развојот во одделни области во согласност со можностите и условите за развој.”

Член 6

Член 51 се менува и гласи:

„Претседателот на Комисијата за остварување на стратегијата на развојот го назначува Советот од редот на своите членови.

Бројот на членовите и составот на Комисијата за остварување на стратегијата на развојот го утврдува Советот”.

Член 7

Член 52 се менува и гласи:

Во рамките на Комисијата за остварување на стратегијата на развојот можат да се формираат поткомисии за остварување на стратегијата на развојот во одделни области.

Со Деловникот на Комисијата за остварување на стратегијата на развојот поблиску се утврдуваат работите што ќе ги вршат поткомисиите и составот и начинот на работата на поткомисиите”.

Член 8

По член 52 се додаваат нови членови 52а и 52б кои гласат:

„Член 52а

Во делокругот на Комисијата за остварување на антиинфлационата политика, во рамките на надлежноста на Советот спаѓаат: следење на остварувањето на Антиин-

флационата програма и предлагање на Советот мерки и активности за нејзиното остварување; усогласување на работата на сојузните органи на управата и на сојузните организации во спроведувањето на Антиинфлационата програма и разгледување на предлозите на актите што сојузните органи на управата и сојузните организации или посебно за тоа формирани работни групи ги подготвуваат заради спроведување на антиинфлационата политика како битна претпоставка при остварувањето на Долгорочната програма за економска стабилизација во целост.

Член 52б

Претседателот на Комисијата за остварување на антиинфлационата политика го назначува Советот од редовите на членовите на Советот.

Бројот на членовите и составот на Комисијата за остварување на антиинфлационата политика го утврдува Советот.

Член 9

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 233
16 мај 1986 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Бранко Микулиќ, с. р.

411.

Врз основа на член 202 став 2 од Законот за воздушната пловидба („Службен лист на СФРЈ“, бр. 23/78 и 20/79) на предлог од директорот на Сојузната управа за контрола на летањето, на кој даде согласност сојузниот секретар за народна одбрана, Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНИ НА ОДЛУКАТА ЗА ОСНОВАЊЕ СЛУЖБИ НА АЕРОДРОМСКИТЕ КОНТРОЛИ НА ЛЕТАЊЕТО

1. Во Одлуката за основање служби на аеродромските контроли на летањето („Службен лист на СФРЈ“, бр. 29/80) точка 3 се менува и гласи:

„3. Аеродромските контроли на летањето „Порторож“ и „Бања Лука“ се основаат како самостојни служби во состав на обласната контрола на летањето „Загреб“, а аеродромската контрола на летањето „Осиек“ – како самостојна служба во состав на обласната контрола на летањето „Белград“.

2. Точка 4 се менува и гласи:

„4. Аеродромската контрола на летањето во Словенска Градец се основа како заедничка служба со постојната аеродромска контрола на летањето „Марибор“ во состав на обласната контрола на летањето „Загреб“.

3. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е.п. бр. 225
8 мај 1986 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
д-р Мијат Шуковиќ, с. р.

412.

Врз основа на член 274 став 2 од Законот за основните на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 23/78, 28/72 и 18/85), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ФОРМИРАЊЕ СОВЕТ ЗА ЗАШТИТА ОД ПОЖАРИ

1. Се формира Совет за заштита од пожари (во натамошниот текст: Совет) како заедничко колегијално тело на сојузните органи на управата и сојузните организации при Сојузниот извршен совет.

2. Советот обезбедува усогласување на ставовите на заинтересираните сојузни органи на управата и сојузни организации и неопходна координација во спроведувањето на политиката во областа на заштитата од пожари, како и постојана соработка меѓу надлежните републички и покраински органи на управата, одделни организации на здружен труд, самоуправни и други организации и заедници, општествени организации, комори и општи здруженија по прашањата од таа област, а особено по прашањата што се однесуваат на: состојбата во областа на заштитата од пожари; нормативната уреденост на заштитата од пожари, начинот на вршење надзор над примената на прописите од оваа област; начинот и степенот на материјално-техничката опременост и школувањето на кадрите; особеноста на сите субјекти во областа на заштитата од пожари; иницирањето, поттикнувањето, насочувањето и координирањето на работата на општествените фактори и научните институции врз заштитата од пожари; јакнењето на соработката со средствата за јавно информирање, како и со воспитните образовни и научни институции и организации во подигањето на нивото на знаењата во областа на заштитата од пожари; разгледувањето и на други прашања и предлагањето на мерки во областа на заштитата од пожари.

3. За прашањата што ги разгледува Советот дава иницијативи, мислења и предлози и за својата работа го известува Сојузниот извршен совет.

3. Советот има претседател и 19 членови.

4. Советот го сочинуваат претставници на: Сојузниот секретаријат за внатрешни работи, Сојузниот секретаријат за народна одбрана, Сојузниот комитет за енергетика и индустрија, Сојузниот комитет за земјоделство, Сојузниот комитет за труд, здравство и социјална заштита, Сојузниот хидрометеоролошки завод, Сојузниот завод за стандардизација и Сојузниот завод за статистика.

Советот го сочинуваат претставници на републичките и покраинските органи на управата надлежни за внатрешни работи.

Во Советот се именуваат и претставници на: Стопанската комора на Југославија, Пожарничарскиот сојуз на Југославија, Сојузниот совет за цивилна заштита и Деловната заедница за цивилна заштита и служба за набљудување и известување.

Претседателот и членовите на Советот ги именува Сојузниот извршен совет од органите и организациите од ст. 1 до 3 на оваа точка.

5. Во работата на Советот можат да учествуваат и претставници на други заинтересирани органи и организации кога се разгледуваат прашања од значење за работата на тие органи и организации.

6. Советот донесува деловник за својата работа

7. Стручните и административните работи за потребите на Советот ги врши Сојузниот секретаријат за внатрешни работи.

8. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е.п.бр. 226
8 мај 1986 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
д-р Мијат Шуковиќ, с. р.

413.

Врз основа на член 1036 став 1 точка 5 од Законот за поморската и внатрешната пловидба („Службен лист на СФРЈ”, бр. 22/77, 13/82 и 30/85), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ПАРИЧНИТЕ ИЗНОСИ НА ОГРАНИЧУВАЊЕТО НА ОДГОВОРНОСТА НА БРОДАРОТ

1. Паричните износи на кои бродарот на поморски брод може, во смисла на член 380 од Законот за поморската и внатрешната пловидба (во натамошниот текст: Законот), да ја ограничи својата одговорност се:

1) 20.000 динари по тон од тонажата на односниот брод, ако со еден настан дошло само до побарување од материјални штети;

2) 60.000 динари по тон од тонажата на односниот брод, ако со еден настан дошло само до побарување од телесни штети;

3) 60.000 динари по тон од тонажата на односниот брод, ако од еден настан дошло до побарувања од телесни штети и побарувања од материјални штети. Од овој износ, износот од 40.000 динари по тон е наменет исклучително за намирување на побарувања од телесни штети, а износ од 20.000 динари по тон – исклучително за намирување на побарувања од материјални штети.

2. Паричните износи до кои бродарот на брод на внатрешната пловидба може, во смисла на член 381 од Законот, да ја ограничи својата одговорност се:

1) за брод наменет за превоз на товари:

а) 2.500 динари по тон на најголемата носивост на бродот без сопствен погон;

б) 2.500 динари по тон за најголемата носивост на бродот со сопствен погон зголемен за износот од 4.000 динари по секој Kw на машинскиот уред за погон на бродот;

2) за брод што не е наменет за превоз на товар на износ од 15.000 динари по еден кубен метар истиснина на најголемото дозволено газалиште на бродот;

3) за влекач и потискувач – 5.000 динари по секој KW на машинскиот уред за погон на бродот.

3. Паричниот износ на ограничениот одговорност на бродарот од член 382 на Законот за бродовите на внатрешната пловидба не може да биде помал од 1.000.000 динари.

4. Паричниот износ на одговорноста на бродарот за надомест на штета за оштетување, кусок или губење на товар, како и за задоцнување во предавањето на товарот од член 567 став 1 на Законот, не може да биде поголем од 40.000 динари, по единица оштетен, намален или изгубен товар, или товар предаден со задоцнување.

5. Паричниот износ до кој бродарот одговара во случај на смрт или телесна повреда на патник од член 626 став 1 на Законот, во сите случаи, е 2.000.000 динари по патник и патување.

6. Паричните износи до кои бродарот одговара за штета причинета на багаж поради негово оштетување, намалување или губење, или задоцнување во предавањето на багаж на патник од член 627 став 1 на Законот се:

1) за рачен багаж – 60.000 динари по патник и патување;

2) за возила, вклучувајќи го и багажот што се превезува во возилото или на него – 360.000 динари по возило и патување,

3) за друг багаж, освен багажот од одредбите под 1 и 2 на оваа точка – 90.000 динари по патник и патување.

7. Паричниот износ до кој носителот на правото на располагањето со бродот односно сопственикот на бродот одговара, во смисла на член 842 од Законот, не може да биде помал од 40.000 динари по случај и тон, со тоа што вкупниот износ во никој случај не може да премине 4.200.000,000 динари.

8. Со денот на влегувањето на оваа одлука во сила престанува да важи Одлуката за паричните износи на ограничувањето на одговорноста на бродарот („Службен лист на СФРЈ”, бр. 10/83).

9. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Е. п. бр. 227
8 мај 1986 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Мијат Шуковиќ, с. р.

414.

Врз основа на член 30 став 1 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), во согласност со претседателот на Сојузниот комитет за енергетика и индустрија, директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ТЕХНИЧКИТЕ НОРМАТИВИ ЗА ЖИЧАРИ ЗА ЛИЦА

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се определуваат техничките нормативи за конструирање, изградба, употреба и одржување на жичари за лица.

Одредбите на овој правилник не се однесуваат на ски-лифтови и воздушни железници.

Член 2

Наведените изрази, во смисла на овој правилник, ги имаат следните значења:

– ЖИЧАРА е транспортно средство кај кое јажињата се употребени како елемент на пругата и како елемент за влечење;

– ЛИНИЈА НА ЖИЧАРАТА (пруга на жичарата) е просторот меѓу почвата и носечките јажиња, по височина и меѓу рабовите на потребниот светол профил, по широчина;

– ОСКА НА ЖИЧАРАТА е просторната крива која минува низ средината на растојанието на носечките јажиња;

– ПРЕЛОМ е место на линијата на жичарата на кое, како теме, оската на жичарата формира агол;

– ПОЛЕ НА ЖИЧАРАТА е просторот меѓу два соседни столба на линијата на жичарата;

– РАСПОН НА ПРУГАТА е напречното растојание на носечките јажиња;

– НАКЛОН на линијата е наклонот на тангентата на линијата на местото непосредно под столбот;

– РАСПОН НА ПОЛЕТО е растојанието меѓу столбовите.

Член 3

Според основните карактеристики на жичарата за лица, во смисла на овој правилник, е извршена следната поделба:

1) според правецот на движењето:

– жичари со наизменичен (нишачки) тек;

– жичари со кружен (еднонасочен) тек;

2) според бројот на јажиња:

– двојжни жичари, кај кои носечките јажиња (едното јаже или двете јажиња) се одвоени од влечата на јажињата (едно јаже или две јажиња);

– еднојжни жичари, кај кои јажето е употребено и како носечко и како влечно (транспортно јаже);

3) според формата на возилото:

– жичари со отворени возила (седишта за еден, двајца или тројца патници),

– жичари со затворено возило (кабина за двајца или повеќе патници);

4) според врската на возилото со влечното (транспортното) јаже:

– фиксни жичари, кај кои спојките на возилото во текот на погонот не се раздвојуваат од јажето,

– раздвојни жичари, кај кои спојките на возилото во станица се раздвојуваат од јажето.

II. ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ НА ЖИЧАРИ

1. Геолошко-климатски услови

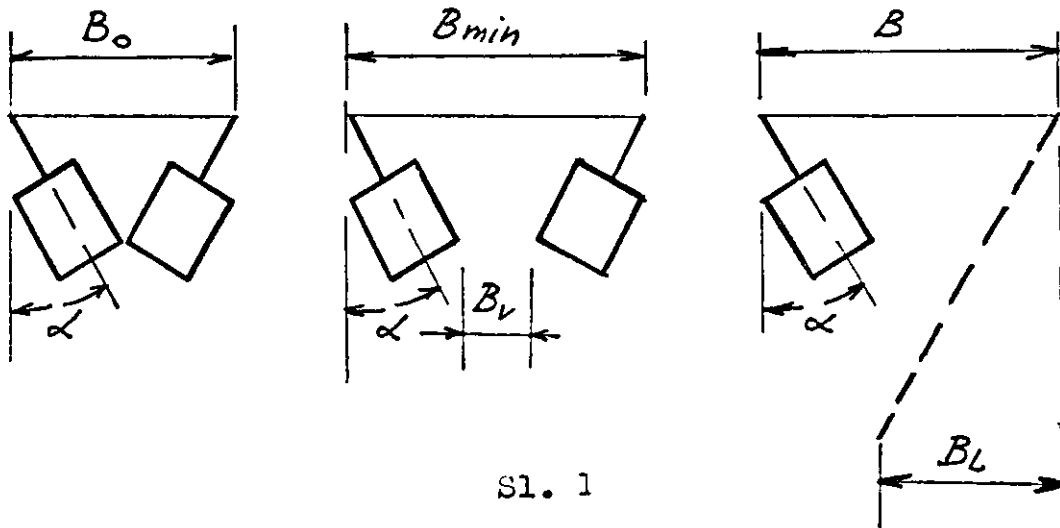
Член 4

Теренот на кој се поставува темел за жичара (столбовите, станиците) мора да биде стабилен, без смолкнува-лишта и не смее да биде изложен на лавини.

2. Режим на работа

Член 5

Оската на жичарата за лица меѓу станиците е право-линиска. Најголемиот дозволен хоризонтален прелом на јагето на столбот изнесува 1% под услов да е обезбедено сигурно водење на јажињата.

Sl. 1

Распоните на пругата, при најголеми дозволени брзи-ни на ветерот кај кои жичарите за лица се во погон, се следните:

- 1) распонот на пругата во непосредна близина на ста-ниците изнесува најмалку B_0 ;
- 2) распонот на пругата во полињата на жичарите за лица со кружен погон изнесува B_{min} , со сигурносно расто-јание $B_s = 1 + 0,05 f$ (m), каде што f = максимален наклон на носечкото јаже или на транспортното јаже;
- 3) распонот на пругата во полето, кај жичарите со на-изменичен тек со поголеми распони на полето изнесува B_L . Вредностите на B_L се дадени во табела 1.

Табела 1

РАСПОН НА ПРУГАТА l (m)	I		II	
	c = 1,0	c = 1,2	c = 1,0	c = 1,2
500	2,5	3,0	2,0	2,5
1000	5,5	6,5	4,25	5,0
1500	8,5	11,0	7,5	9,0
2000	14,0	17,0	11,25	13,5
2500	20,0	24,0	16,0	19,0

каде што е:

- I - при употреба на јажиња со затезна цврстина до 1770 N/mm²
- II - при употреба на јажиња со затезна цврстина преку 1770 N/mm²
- c - 1,0 - коефициент на воздушниот отпор за височини до 20 m
- c - 1,2 - коефициент на воздушниот отпор за височини над 20 m

За поголеми хоризонтални преломи на јагето е по-требна аголна станица. Најголемиот наклон на линијата не смее да биде поголем од 100%.

Член 6

Распонот на пругата се определува според очекувани-те напречни отклони на јажињата и возилата, предизвика-ни со дејство на ветерот. За определување на распонот се битни следните големини (слика 1) и

- 1) B_0 - основен распон добиен со отклон на возилата едно спрема друго за 20% по вертикала ($\text{tg } \alpha = 0,20$);
- 2) B_{min} - минимален распон добиен од основниот рас-пон зголемен за сигурносното растојание B_s ; $B_{min} = B + B_s$,
- 3) B - распон во полињата со поголеми должини меѓу столбовите, кој се состои од половина на основниот рас-пон ($\frac{B_0}{2}$) и хоризонталната проекција на отклонетата по-вратна линија (B_L); $B = \frac{B_0}{2} + B_L$

Член 7

Бочното растојание на жичарата за лица од пречки на пругата (зграда, природна пречка) мора да изнесува нај-малку 3 m во сите случаи на отклон на возилото или јажињата определени во член 6 на овој правилник.

Член 8

Бочно отклонување на жичарата за лица во станиците и на столбовите:

1. Ако не постојат водилки, мора да биде обезбеден 35% напречен отклон на возилото по вертикала, при исто-временно максимален дозволен надолжен отклон опреде-лен во член 10 на овој правилник.
2. Кај жичарите со кружен тек, при напречен отклон од 20%, мора да се обезбеди сигурносно растојание од 0,5 m до надворешните рабови на конструкцијата на столбо-вите или станиците.

Ако поради други причини отклонот е ограничен, мо-раат да постојат водилки.

Член 9

На подрачјето на столбовите водачките мораат да ги обезбедат следните отклони на возилото:

- 1) при употреба на ниски водилки што го допираат возилото под закачалките - отклон > 20%;
- 2) при употреба на ниски водилки и возила со јажна кочница и придружба - отклон > 10%.

Растојанието меѓу кабината кога кабината е во верти-кална положба и ниските водилки не смее да биде помало од 0,5 m.

За жичари со кружен погон на подрачјето на столбо-вите се дозволени високи водилки што ја допираат зака-чалката на возилото, но мораат да обезбедат напречни от-клони на возилото > 15%.

Член 10

За надолжно нишање на возилото во станиците, на подрачјето на столбовите и на линијата, мора да биде обезбеден отклон во обете насоки од 35%.

Член 11

Најмалото вертикално растојание на јажињата односно на долниот раб на возилото од теренот се определува според системот на опремата за спасување, а не смее да биде поголемо од следните вредности:

- 1) на непристапни или забранети места 2,0 m;
- 2) на пристапни места и на ски-писти 3,0 m;
- 3) над фиксни пречки (згради) 1,5 m;
- 4) над патишта 6,0 m.

При определувањето на линијата и на минималното растојание од став 1 на овој член сметачки добиеното свиткување на носечките и на транспортните јажиња се зголемува за 10%, а свиткувањето на влечните јажиња и на противјажињата за 15%.

Член 12

Најголемото вертикално растојание на јажињата односно на долниот раб на возилото од теренот се определува според системот на опремата за спасување, а не смее да биде поголемо од следните вредности:

- 1) за возила со отворени седишта 18 m;
- 2) за затворени возила 60 m;
- 3) за возила на жичари со наизменичен тек со придружба и со опрема за спасување на теренот 100 m;
- 4) за возила кај кои се врши спасување по јаже – неограничена височина;

Член 13

При определувањето на должината на полето на жичарата за лица мораат да бидат исполнети следните услови:

- 1) кај еднојажните жичари ниеден режим на погонот (кочење, загон) да не предизвикува пречекорување на најмалите вертикални растојанија (од член 11 на овој Правилник), испаѓање на транспортното јаже од елементите за водење или подигање на патниците од седиштата;
- 2) разликата на аглиите што тангентата на оската на јажето ги заклопува со оската на столбот кај двојажните жичари да не биде поголема од 0,15 рад, земајќи го предвид неоптовареното јаже со најголема затезна сила и оптовареното јаже со најмала затезна сила;
- 3) тегивата во полето до станицата да биде хоризонтална или во нагорнина и толку долга што жичарата при активирање на задниот сигурносен уред да се запре пред да дојде возилото на надолнина;
- 4) транспортното јаже, или влечното јаже, или против јажето при рамномерен погон да не осцилара.

Член 14

Ако жичарата се вкрстосува или е паралелна со железница, патишта, далноводи или со други жичари или ски-лифтови, мораат да се преземат соодветните технички мерки за да се спречат меѓусебни пречки и да се одбегнат опасностите што можат да настанат поради таквата положба, како и за спасување на патниците од линијата на жичарата.

На подрачјата на кои постои опасност од лавини или други природни пречки мораат да се преземат технички мерки за заштита на конструкциите и објектите.

Член 15

Најголемите дозволени брзини за одделни типови жичари изнесуваат:

- 1) за жичари со наизменичен тек, со придружба 10 m/s;
- 2) за жичари со наизменичен тек, еднојажни без придружба 6 m/s;
- 3) за жичари со наизменичен тек, еднојажни 6 m/s;
- 4) за жичари со кружен тек, двојажни и еднојажни со синхронизација на брзината на возилата при вклопување 4 m/s;
- 5) за жичари со кружен тек, еднојажни со фиксна спојка за:
 - патници без скии 2 m/s;
 - патници со прикачени скии 2,5 m/s;

б) за визуелен преглед на јажињата 0,3 m/s.
Должината на пругата треба да се ограничи спрема најголемите дозволени брзини така што возењето во отворени возила да не трае подолго од 10 min.

Член 16

Најмалите дозволени временски растојанија меѓу возилата изнесуваат:

1) за жичари со фиксна спојка и со отворени возила (седишта):

- 1) за едно лице $3 \times v$ (s), а најмалку 5 s;
- 2) за жичари со фиксна спојка и со отворени возила за две лица:

- при истовремено пристапување и отстапување $4 \times v$, а најмалку 8 s, каде што v – брзина на жичарата во m/s.

За превоз на патници со прикачени скии и за превоз само нагоре и ако влезно-излезните патеки се во правецот на јажињата, горните вредности на временските растојанија можат да се намалат на:

- 1) 4 s за жичари за едно лице;
- 2) 6 s за жичари за две лица;
- 3) 8 s за жичари за три лица.

При исклучително погодни локални услови и ако со тоа не би била загрозна сигурноста на патниците, наведените временски растојанија можат уште да се намалат.

За жичарите кај кои спојката во станиците се одвојува од транспортното или од влечното јаже, најмалото растојание меѓу возилата мора да изнесува 1,5 од кочната должина при кочењето, при забавување од 0,4 m/s².

Член 17

Жичарата мора да биде снабдена со уред и мора да биде предвидена постапка за спасување на патниците од возилото. Во случај да се скрши еден дел од жичарата и со тоа да се спречува задвижување на јажето, уредот мора да биде конструиран така што за спасување да не е потребна соработка на патниците што се спасуваат.

Уредот и постапката за спасување мораат да бидат приспособени кон конфигурацијата на теренот, системот на жичарата, височината над теренот и др., и тоа така што спасувањето зиме да не трае подолго од 2 h, а лете од 3 h.

Член 18

Ако жичарата е предвидена за погон ноќе, станицата мора да биде доволно осветлена, особено на местата на кои се движат патниците.

Треба да се предвидат доволен број акумулаторски светилки за случај спасување на патниците да се врши кога жичарата работи со помошен погон.

III. НОСЕЧКА КОНСТРУКЦИЈА И ОПРЕМА**1. Возила****а) Кабина и закачалка****Член 19**

Возилата мораат да имаат таква форма која овозможува надолжни и напречни отклони според член 8 на овој правилник, со тоа што возилото притоа да не наседнува на водилките.

Носечките конструкции на возилата и на нивните приклучоци мораат да имаат таква форма што овозможува брзи визуелни контроли на нивната состојба.

Член 20

Ако е предвиден пристап за спасување по јаже, внатрешноста на кабината или седиштата мораат да бидат изработени така што членовите на екипата за спасување да можат лесно да влезат и излезат. На закачалката треба да се наоѓаат потпорки или скали. На кестурот на кабината или закачалката мораат да се предвидат места за прицврстување на уредот за спасување.

Член 21

Корисната површина на затворените возила (кабини) за патници што стојат изнесува:

- за кабина до 8 лица $0,25 \times n \text{ (m}^2\text{)}$
- за кабината за повеќе од 8 лица $0,6 + 0,18 n \text{ (m}^2\text{)}$,

каде што е:

n - број на лица

За постојаниот придружник на жичарата за лица треба да се предвиди $0,4 \text{ m}^2$ површина.

За секое лице широчината на седиштето мора да изнесува најмалку 45 cm.

Член 22

Дозволен е превоз на следниот број лица:

- 1) за жичари со една фиксна спојка - 3 лица;
- 2) за жичари со една одвоива спојка - 3 лица;
- 3) за жичари со две одвоива спојки - 6 лица;
- 4) за жичари со наизменичен тек без придружба - 15 лица;

5) за жичари со наизменичен тек со придружба неограничен број лица.

Член 23

Во возилата предвидени за повеќе од 80 лица мораат да се вградат уреди за автоматско мерење на целокупната корисна тежина.

Член 24

При димензионирање на носечките конструкции на закачалките, кабините и нивните спојни елементи мораат да се земат предвид следните оптоварувања:

1) Основни оптоварувања:

а) сопствена тежина, вклучувајќи ја сета постојана опрема (G_v);

б) корисно оптоварување (G_k), каде што се зема дека сметковната тежина на еден патник е 0,8 kN;

в) за еднојажни жичари се зема додатното вертикално оптоварување, предизвикано со удар при превоз преку макарните батерии, големо ($G_v + G_k$);

г) за двојажни жичари - додатното вертикално оптоварување така што основното оптоварување кое се добива така што основното оптоварување се множи со коефициентот

$$k = 1 + \frac{0,1 \times v^2}{g}$$

каде што е:

g - растојание на подот на кабината до вртчката точка на кабината (сорњак), во m;

v - брзина на жичарата во m/s;

д) оптоварувањето поради удар на кабината во водилките на столбовите или во станиците во вид на додатно торзионо оптоварување во износ

$$0,2 \text{ kNm/1 по лице}$$

во височина на подот на кабината;

е) евентуалните оптоварувања поради дејствување на придушувачот.

За случаите на основно статичко оптоварување ($G_v + G_k$) коефициентот на сигурноста спрема границата на напонот на развлекување δ , мора да изнесува најмалку 3.

За сметковните докази на сигурноста спрема динамички лом се применуваат прописите за носечките челични конструкции;

е) оптоварување со снег, според прописите за оптоварувања на носечки челични конструкции;

ж) оптоварување со лед, според прописите за оптоварувања на носечки челични конструкции;

з) дополнително оптоварување: - оптоварување со ветар.

Во пресметката на постројките се земаат предвид следните јачини на ветрот (w):

за режими на жичара во погон $q_1 = 0,20 \text{ kN}^2/\text{m}^2$ (64 km/h),

каде што е:

q = основно оптоварување со ветар $w = q \times c_s$ за жичара надвор од погон, ако нема други податоци, $q_2 = 7,50 \text{ kN/m}^2$.

Коефициентот на воздушниот отпор (коефициент на формата, аеродинамичен коефициент за јагето (c_x) изнесува:

- 1) во зони до височина од 20 m, $c_x = 1$,
- 2) во зони преку 20 m височина $c_x = 1,2$.

Големината на коефициентот на воздушниот отпор за другите конструкциони елементи на возилото се определува според прописите за дејството на ветрот врз носечките челични конструкции.

Член 25

Заради докажување на динамичката јачина на закачалките, кабините и нивните спојни елементи се вршат испитувања на замор за следните комбинации на оптоварувања:

1) за еднојажни жичари

$$F_{\min} = G_v + G_k \text{ (долна граница на оптоварувањето)}$$

$$F_{\max} = 2(G_v + G_k) \text{ горната граница на оптоварувањето)}$$

$$N = 5 \times 10^6 \text{ (број на пулсациите)}$$

Силата се воведува преку спојката, во вертикален правец.

2) за двојажни жичари со кружен тек:

$$F_{\min} = G_v$$

$$F_{\max} = G_v + 1,5 G_k$$

$$N = 2 \times 10^6$$

Силата се воведува преку оската на закачалката во вертикален правец.

3) за двојажни жичари со наизменичен тек, покрај испитувањето по точка 2 на овој член се врши испитување со торзионо оптоварување од точка 5 на член 24 од овој правилник со $N = 2 \times 10^6$.

Член 26

За вградените носечки делови на конструкцијата на возилата (спојките, возните уреди, закачалките и кабините) се употребува само материјал со испитани механички карактеристики и отпорен на нееластично кршење при ниски температури.

Член 27

Средствата за чистење на возилата и средствата за одмрзнување не смеат да предизвикаат корозија на носечките елементи.

б) Спојки

Член 28

Спојките мораат да бидат конструирани така што во погон да не можат ненамерно да се отворат или слизнат. Спојките кои се затвораат со сопствената тежина мораат да бидат механички осигурани да неможат да се отворат. Спојките мораат да бидат нумерирани.

Член 29

Силата на отпорот против потслизување на спојките мора да биде постигната исклучиво со помош на силата на триењето меѓу вилицата на спојките и јагето.

Големината на силата на отпорот против потслизување мора да биде еднаква на тежината на оптовареното возило или, во најнеповолен случај, мора да има коефициент на сигурност спрема потслизување најмалку 3. При употреба на две спојки, коефициентот на сигурност спрема потслизување мора да изнесува најмалку 1,6 за секоја спојка. Коефициентот на отпорот на триењето меѓу вилицата и јагето во пресметка се зема 0,13. Конструкцијата на механизмот за затворање односно на вилицата, и при намален пречник на јагето за 15%, мора да гарантира доволна заштита од потслизување.

Член 30

За димензионирање на спојките покрај оптоварувањето од член 25 на овој правилник мораат да се земат предвид и:

- надолжната сила на влечата;

- силите предизвикани со отклоните на јагето на преминот преку макарните батерии;

- силите предизвикани со уредот за затворање на спојките.

Член 31

За контрола на вклопувањето на одвоивите спојки на јажето, во станиците на жичарите мораат да постојат следните уреди за:

- 1) контрола на положбата на јажињата во вертикален и напречен правец пред закачувањето на спојка;
- 2) контрола на позицијата на битните делови на спојката за затворање, по закачувањето на јажето;
- 3) контрола на ефикасноста на деловите за затворање (федерите) пред закачување;
- 4) контрола на положбата на јажето по одвојувањето на спојката од јажето;
- 5) сигнализација на вpletот и привремено запирање на погонот за додавање на возило.

Активирањето на кој и да е контролен уред мора да биде проследен со акустичен и светлосен сигнал и со запирање на погонот на жичарата (освен под точка 5).

Член 32

Хоризонталниот отклон на транспортното јаже на спојката при минување на погонската или повратната макара не смее да биде поголем од 16%. Краевите на вилицата мораат да имаат соодветни излезни полупречници.

Член 33

За докажување на динамичката цврстина на спојката потребни се испитувања на замор според член 25 од овој правилник.

За виталните елементи на спојките кои при динамичко испитување на замор не се многу оптоварени потребни се мерења на напонот при тројни статички оптоварувања. Напоните не смеат да бидат поголеми од границата на развлекувањето σ_v .

в) Возен уред

Член 34

Возниот уред мора да биде конструиран така што сите макари да бидат подеднакво оптоварени. Макарите мораат да имаат еластична облога, со што подлабок жлеб. Најголемите очекувани отклони во погонот, во напречен и надолжен правец, минувањето преку столбовите и најголемите можни забавања и забрзувања не смеат да предизвикуваат подигање или слизгање на макарите.

Уредите мораат да бидат снабдени со направа која спречува лизгање и направа за отстранување на снег и лед.

Член 35

За спречување пренесување на надолжните и напречните вибрации на јажето на врзниот елемент на јажето на возниот уред, мораат да се постават средства за придружување (амортизери) и елементи за осигурување на полупречникот на свиткувањето на влечното јаже односно противјажето.

Член 36

За димензионирање на конструкцијата на возниот уред мораат да се земат предвид оптоварувањата од чл. 24 и 30 од овој правилник како и оптоварувањата предизвикани со активирање на кочницата на носечкото јаже.

Член 37

За докажување на носивоста на носечката конструкција на возниот уред на двојжна жичара со неизменичен тек мора да се испита напонот при статичко оптоварување на главните носечки елементи.

Статичкото оптоварување го сочинуваат:

- сопствената тежина;
- корисното оптоварување;
- оптоварувањето поради отклон на влечното јаже односно противјажето.

При тројно статичко оптоварување напоните не смеат да бидат поголеми од границата на развлекувањето σ_v .

Член 38

За докажување на динамичката цврстина на носечката конструкција на возните уреди на двојжна жичара со кружен тек мора да се изврши испитување на замор при

оптоварување од член 36 од овој правилник. Потребниот број на пулсации е $N = 2 \times 10^6$.

г) Кочница на носечкото јаже

Член 39

Возилата предвидени за повеќе од шест лица мораат да бидат снабдени со кочница која дејствува директно врз носечкото јаже. Кочницата мора да се активира во следните случаи:

- ако се прекине влечното јаже, или противјажето, или нивните врзни елементи;
- ако затезната сила на противјажето опадне на половина од нормалната сила на затегањето;
- ако намерно се активира од возилото.

Член 40

Облогите на кочницата мораат да бидат димензионирани така што да преземат за 50% зголемена реална кинетичка енергија на подвижните делови на жичарата за лица.

Силата на кочењето на смее да биде помала од најголемата влечна сила во влечното јаже над возилото.

Член 41

Кочниците за возила предвидени за повеќе од 60 лица и за брзини поголеми од 7 m/s мораат да бидат снабдени со уред за регулација, односно за постигање константино забавување.

Член 42

Кочницата мора да биде конструирана така што да овозможува минување на отклонетото возило преку столбовите и ако е таа во затворена положба.

2. Јажиња

Член 43

Кај жичарите за лица јажињата се користат како:

- носечки;
- влечни;
- транспортни;
- противјажна.

Носечки јажиња се јажиња наменети за носење на возилото, по кои се движат тркалата на возилото.

Влечни јажиња се јажиња наменети за влечење на возилото.

Транспортни јажиња се јажиња кои истовремено се и носечки и влечни.

Противјажиња се јажињати на долната страна на кабината на возилото.

а) Оптоварување и димензионирање на јажињата

Член 44

За пресметување на реалните затезни сили во јажето мораат да се земат предвид следните оптоварувања:

- 1) за носечките јажиња:
 - тегот за затегање (основно затегање);
 - тежината на јажето;
 - отпорите на триењето на педалата ($\mu = 0,15$) каде што:

μ е коефициент на лизгачкиот отпор на триењето;

- отпорот на триењето на отклонските елементи;
- додатните сили за случај на обострано анкерирање на јажето.

2) за транспортното јаже, влечното јаже и противјажето:

- тегот за затегање (основно затегање);
- тежината на јажето;
- силите на влечата на полни возила;
- отпорите на триењето на јажињата и возилото ($\mu = 0,03$), каде што:
- μ е коефициент на тркалачкиот отпор на триењето на макари со гумена облога.
- сили на кочење и забрзување.

Член 45

Јажето мора да биде затегнато така што при појава

на најмала затезна сила во погонот да не се пречекоруваат следните односи:

1) за носечкото јаже:

- притисок на макарите на возилото спрема затезна

сила во јаже $-\frac{1}{80}$;

- притисок на макарите (N) спрема металниот пресек на јаже $(\text{mm}^2) - 5,0$;

- вертикална сила на тежината на возилото спрема затезната сила во јаже $-\frac{1}{12}$;

2) за транспортното јаже со една спојка:

- вертикална сила на тежината на полно возило спрема затезната сила $-\frac{1}{20}$;

- вертикална сила на тежината на полно возило (N) спрема металниот пресек на јаже $(\text{mm}^2) 8,0$;

3) за транспортното јаже за возила со две спојки:

- ако растојанието меѓу оските на спојката е помало од 15 d (d е пречник на јаже), за пресметување на напречното оптоварување се зема само едната спојка;

- ако растојанието е поголемо од 15 d, се зема оптоварување на едната спојка во износ од 0,6 од целокупното вертикално оптоварување на тежината на возилото. Питоа односот на целокупната вертикална сила спрема затезната сила во јаже мора да биде $\leq \frac{1}{24}$.

Член 46

Сигурноста спрема статичката затезна цврстина на јажињата се определува од односот на реалното оптоварување спрема сметачкото прекинато оптоварување, кое е дефинирано како производ на металниот пресек и номиналната затезна цврстина на жиците. Ако полупречниците на свиткувањето се наоѓаат во границите наведени во чл. 45 и 51, најмалите сигурности изнесуваат за:

1) носечкото јаже	3,5;
2) транспортното јаже	5,0;
3) влечното јаже и противјаже	5,0;
4) затезното јаже	5,5.

Член 47

Од вредностите наведени во чл. 45 и 46 од овој правилник дозволени се отстапувања за кои мора да се изработи сметковен доказ.

б) Конструкција и врски на јажињата

Член 48

Носечкото јаже мора да биде од едно парче, и тоа од челични жици според југословенските стандарди за челични јажиња за посебна намена.

Носечкото јаже може да биде од отворен тип или затворен тип со најмалку два слоја профилни жици, според југословенските стандарди за челични јажиња за посебна намена.

Член 49

За транспортно јаже, влечно јаже и противјаже може да се употреби само нерасплетиво и паралелно зајажено јаже. Обично се употребува исто насочно зајажено јаже.

Квалитетот и формата на материјалот се определуваат според прописите за југословенските стандарди за челични јажиња за посебна намена.

Јадрата на јажињата можат да бидат од природни или вештачки влакна, со маса доволна да обезбеди напречен стабилитет на јаже.

Член 50

За затезни јажиња, по правило, се употребува накрст зајажено јаже - според прописите за југословенските стандарди за челични јажиња за посебна намена. Квалитетот на материјалот на жицата се определува според истите стандарди.

Затезното јаже може да има и метално јадро.

Член 51

Пречниците на свиткувањето на јаже изнесуваат најмалку x-d или y-y, (d е пречник на јаже, y е пречник

или височина на надворешната жица). Вредностите на коефициентот x и y се дадени во табела 2.

Табела 2

Намена на јаже	Конструкција на јаже	Место на свиткувањето	x	y
Носечко јаже	Спирално јаже (затворено, отворено)	Анкерен барабан или педало	65	1000
		Отклонски синиир	180	1200
		Отклонска макара	130	1200
Транспортно јаже, влечно јаже и противјаже	Јаже со стракови	Погонски, повратни и отклонски макари за отклон > 20%	80	800
		Макари во батерии за отклон < 8%	12	-
		Макара	50	750
Затезно јаже		Барабан	20	-
		Срца на јаже	8	-
		Анкерен барабан на макарата	22	-

За влечни јажиња и противјажиња кои имаат отклон на макарите од 8% до 20%, пречникот на свиткувањето на макарите (mm) мора да биде најмалку еднаков на силата на макарата (10^{-2} kN).

Полупречникот на педалата не смее да биде помал од $\frac{v^2}{2}$ каде што e:

v - брзина на жичарата во m/s.

Член 52

Јаже со стракови може да се наставува со долг вplet, според прописот за југословенскиот стандард за вpletување на краевите на челичните јажиња. Јаже со вplet во ниеден случај на погон не смее да има коефициент на сигурност спрема затезната цврстина поголем од 15.

Нови бесконечно долги јажиња можат да имаат најмногу два вплета, а нови конечно долги јажиња - еден вplet. Бројот на вплети може да се зголеми најмногу за два, под услов светлиот распон меѓу два вплета да е најмалку два и пол пати поголем од должината на вpletот.

Член 53

Врска на јажињата со залеана глава може да биде употребена под услов на растојанието од залеаната глава 80 d за затворени јажиња односно 60 d за спирални јажиња со стракови, јаже да не е оптоварено на свиткување.

Сите залеани врски мораат да бидат снабдени со стрелка со која може да се контролира евентуалното извлекување на жиците.

Член 54

Врските на јажињата со анкерни барабани мораат да имаат најмалку три активни навои. Остатокот од затезната сила во јаже мора да го прими спојницата снабдена со стрелка за контрола на евентуалното попуштање на врската. За димензионирање на јажињата затезната сила се зголемува за 50%.

Обвивката на барабанот мора да биде од материјал кој не предизвикува корозија на јаже.

Член 55

Како врски на јажињата можат да се употребат и долги спојници со винтови. За контрола на притисокот на спојните плочи мораат да се определат границите на дозволењот обртен момент за стегање на винтот.

Кратки спојници (жабички) за постојани врски на јажињата не се дозволени.

Член 56

За поинакви форми на анкерирање и врски на јажињата потребен е извештај за испитувањето на динамичката јачина на врската.

3. Столбови

а) Конструкциони елементи на столбовите

Член 57

Столбовите се објекти на пругата и можат да имаат челична или армиранобетонска конструкција. Не се дозволени додатни зацврстувања со анкерни јажиња.

Оптоварувањата, пресметувањето, монтажата и антикорозионата заштита мораат да ги исполнуваат условите пропишани за определениот тип конструкција, ако со овој правилник не е утврдено поинаку.

Член 58

За пресметување на носивоста на конструкциите на столбовите се земаат предвид следните оптоварувања:

- 1) основни оптоварувања:
 - а) сопствена тежина на конструкцијата, со опремата;
 - б) оптоварување со силите на јажињата;
 - в) оптоварување поради минување на возилото (вертикално и хоризонтално со динамичко влијание);
 - г) отпор на триењето;
 - д) оптоварување со лед;
 - е) оптоварување кај минување на затворена јажна кочница;
- 2) дополнителни оптоварувања:
 - а) оптоварување со ветар;
 - б) оптоварување предизвикано со паѓање на јажето на едната страна на столбот.

Член 59

Оптоварувањето при минување на возилото се определува за еднојажни жичари со следните сили:

- 1) вертикалното оптоварување се определува како

$$F_v = 2 \times G_v;$$

- 2) хоризонталното оптоварување се определува како:

$$F_H = F_K$$

каде што е:

G_v – тежина на комплетно оптоварено возило

F_K – статичка сила на една макара.

Член 60

Оптоварувањето со ветар се зема:

- 1) за жичари во погон $q_1 = 0,200 \text{ kN/m}^2$
- 2) за жичари надвор од погон $q_2 = 1,500 \text{ kN/m}^2$

Член 61

Стабилноста на столбот во целост и во одделни конструкциони елементи мора да одговара на југословенските стандарди за стабилност на носечките челични конструкции.

Член 62

Во пресметувањето на носивоста на конструкциите на столбовите се дозволени вредности на деформациите при оптоварувањата што настануваат во погон:

- 1) кај еднојажни жичари во напречен правец, во височина на јажето, $0,5 d$ (d е пречник на јажето);
- 2) кај еднојажни жичари во правецот на пругата, за позитивни оптоварувања (надолу) $1/250$, а за негативни оптоварувања $\frac{1}{500}$ од височината на конструкцијата.

Член 63

Заварените споеви, врските со винтови и врските со заковки мораат да ги исполнуваат барањата од прописите и југословенските стандарди за носечки челични конструкции. Винтовите оптоварени со напони на смолкнување мораат да имаат стебло (без навој) во целото подрачје на спојните елементи и соодветна подложна плочка. Сите динамички оптоварени винтовни врски треба да се осигураат така што да не можат да се одвртат.

Член 64

За темелите на столбовите мора да биде обезбедено одводнување. Горните рабови на бетонските конструкции на темелите мораат да бидат најмалку 30 cm над теренот.

Темелите мораат да се вкопаат на длабочини поголеми од длабочината на која почвата замрзнува.

Член 65

Столбовите мораат да бидат обележени со добро видливи броеви. На столбовите мораат да се наоѓаат натписи за апсолутната надморска височина на котата на горниот раб на темелот.

Член 66

На конструкцијата на столбовите мораат да се наоѓаат фиксирани качувалки за пристап до макарните батерии. За одржување на макарните батерии или педалата, како и за случај на спасување на патниците од линијата, на столбовите мораат да се постават определени платформи. Конструкцијата на платформата мора да биде независна од конструкцијата на макалната батерија.

Член 67

Секој столб мора да има помошна конструкција за дигалки, која служи за дигање односно спуштање на јажињата од макарните батерии и педалата.

б) Елементи за водење на јажињата на столбовите

– макарни батерии

Член 68

За да се одржи стабилноста на носечките јажиња на столбовите притисокот не смее да се промени во затегање ни во случаи:

- 1) затезната сила во јажето да се зголеми за 40%;
- 2) на јажето од долната страна да дејствува ветар со јачина $q = 0,500 \text{ kN/m}^2$

Член 69

Најмалите притисоци на јажето врз макалната батерија на столбовите на еднојажни жичари мораат да изнесуваат:

- 1) 2,00 kN – вкупна сила врз позитивната макарна батерија;
- 2) 0,40 kN – сила врз макарата на позитивната макарна батерија.

Силата врз позитивната макарна батерија на смее да го менува предзнакот ако затезната сила во јажето се зголеми за 40%.

Вкупна сила врз негативната макарна батерија мора да биде таква што јажето да не испаѓа од макарата и кога корисното оптоварување на возилото двојно се ќе зголеми.

Член 70

Најголемите притисоци на јажето врз макалната батерија се определуваат според цврстината на облогата на макарите. За гумена или слична облога максималната дозволена сила врз макарата се определува со помош на обрзепот:

$$P_{k \max} = D \times d \times k \text{ (kN)}$$

каде што е:

D – пречник на макарата (cm)

d – пречник на јажето (cm)

k – 0,03 до 0,05 (kN/cm²)

Најголемиот дозволен отклон на јажето на макарата не смее да биде поголем од 8%.

Член 71

Макарите на батериите за водење на јажињата на столбовите мораат да имаат еластична облога со жлеб длабок најмалку $1/3$ од пречникот на јаже и со метални прирабиди. За пречникот на макарата важат мерите за пречникот на свиткувањето на јажињата од член 51.

Член 72

Макарната батерија на еднојажна жичара мора да биде конструирана така што да овозможи рамномерно оптоварување на сите макари и мора да има можност за приспособување во сите правци и агли.

Аголот на наклонот на носачот на макарата мора да се ограничи така што спојката и возилото да можат да поминат и во случај:

- 1) макарата да падне или да се блокира;
- 2) јаже да падне во педалото за фаќање на слизнато јаже.

Во случајот под точка 1 наместо механичко ограничување може да постои електричен прекин на погонот.

Конструкцијата на батериите мора да овозможува премин надолжно и напречно на отклонетите возила според член 8 на овој правилник.

Член 73

Макарните батерии на еднојажни жичари мораат да бидат снабдени со следните елементи:

1) со фаќалки за слизнатото јаже на позитивните батерии, кои со својот надворешен раб мораат да зафаќаат агол од 45° со осум јажиња. Фаќалките исто така мораат да овозможат минување на спојката и кога јаже да се слизне;

2) со заштитник против слизнување на јаже на внатрешната страна, а ако тоа не е изводливо, се ставаат фаќалки од точка 1 на овој член, на обете страни.

На негативните батерии макарната батерија се опремува со фаќалка за слизнатото јаже, која може да биде и во вид на лост во форма на цевка и мора да ги исполнува следните услови:

- конструкцијата да биде независна од главната оска на батеријата;
- да се овозможи минување на спојката;
- да биде димензионирана со коефициент на сигурноста 2.

Член 74

Ако јаже се слизне и падне во фаќалките наведени во член 73 на овој правилник, мора автоматски да се запре погонот на жичарата (член 108 на овој правилник).

Член 75

Макарните батерии, оските и елементите за приврстување, во случај на максимално можно оптоварување во нормален погон, вклучувајќи и дејството на ветерот на првата и задната макара во батеријата, мораат да имаат најмалку двојна сигурност во однос на границата на развлажувањето δ_v .

За оските мора да се даде и сметковен доказ на сигурноста во однос на лом при замор во границите на најмалото и најголемото оптоварување во редовен погон. Кугличните лежишта мораат да бидат пресметани за 20.000 работни часови.

Член 76

За макарите за влечни јажиња и противјажиња на двојажни жичари мора да постои можност за регулирање за да се постигне центрично и рамномерно оптоварување на сите макари.

Димензионирањето се врши според член 75 од овој правилник.

Елементите за спречување на слизнување или за повторно спуштање на јажињата на макарите мораат да ги исполнуваат следните услови:

1) водилките на јажињата да се наоѓаат од обете страни на макарата и да бидат такви што сигурно ќе го фаќаат максимално отклонетото влечно јаже или противјаже;

2) да биде спречено да се закачи за водилките или за други делови на столбот и да биде овозможено повторно спуштање и подигање на јаже од макарата.

Член 77

Педалата за јажињата на столбовите и во станиците мораат да ги исполнуваат следните услови:

1) конструкцијата да овозможува регулација на правецот и наклонот и на педалото и да има систем за подмачкување на допирната површина;

2) облогите да бидат од материјал кој не го оштетува јаже;

3) должината на педалото да биде таква што во границите на сите очекувани затезни сили во јаже ќе овозможува налегнување на површината со полупречник на кривината според член 51 на овој правилник;

4) долниот дел на носачот на педалото да не предизвикува запнување на максимално надолжно отклонетата кабина (член 8 на овој правилник);

5) педалото да биде конструирано така што да е можно минување на затворената кочница на јаже.

Вртливи лежишта на педалата не се дозволени.

4. Станици

а) Општи услови за проектирање на станици на жичара

Член 78

Сите периоди и простории за патници мораат да бидат димензионирани според очекуваниот број патници. Со огради или со други средства патниците мораат да бидат потполно заштитени од жичарата.

Приодните и излезните патништа до жичарата и од жичарата мораат да бидат добро означени и не смеат да се вкрстосуваат со возилата на жичарата во погон.

Околу влезот и излезот од кабината или седиштата мора да биде обезбеден простор широк најмалку 1,5 m. Ако возилото стартува автоматски, на патниците мора да им биде забранет пристап до местото на стартување.

Член 79

Во зградата на погонската станица или во нејзина непосредна близина мора да се предвиди просторија за работници што ја опслужуваат жичарата, како и работилница за одржување и ремонт.

Член 80

Погонските и затезните станици на неизменични и кружни жичари со возила кои имаат одвојни спојки мораат да бидат покриени. Просторијата за сместување на возила кои не се во погон исто така мора да биде покриена.

Член 81

Напречниот и надолжниот наклон на влезно-излезните места кај еднонасочни жичари со фиксна спојка не смеат да биде поголем од 10%. Конструкциите на влезно-излезните места и патеките мораат да бидат направени од цврст материјал.

Должините на влезно-излезните места мораат да изнесуваат:

- за отворени возила за едно лице – 4 v (m);
- за отворени возила за две или три лица, ако излегуваат истовремено – 5 v (m);
- за отворени седишта за две лица ако не излегуваат истовремено – 7 v (m);
- v – брзина на жичарата (m/s).

Влезно-излезните места на жичарите со фиксна спојка и со отворени возила во кои се возат исклучително скијачи мораат да ги имаат следните должини:

- 1) за отворени возила за едно лице:
 - влезно место 4 v (m);
 - излезно место 2 v (m);
- 2) за отворени возила за две или три лица:
 - влезно место 5 v (m);
 - излезно место 2 v (m).

Косината на излезната патека изнесува приближно 20%, односно толку скијачите да можат брзо да излетат од подрачјето на габаритот на возилото.

Член 82

Крајот на влезната патека мора да биде обезбеден за случај патник да падне од височина поголема од 1 m. Тоа се постига со косина или со мрежи.

Член 83

Патиштата по кои се движат патниците во никој случај не смеат да се вкрстосуваат со габаритите на возилата на жичарата кога се во движење. Забраната мора да се означи со патокази и пречки.

б) Оптоварување на станиците

Член 84

За димензионирање на конструкциите на станиците се земаат следните оптоварувања:

- 1) основни оптоварувања:
 - а) сопствена тежина на конструкцијата и опремата;
 - б) сили на јажињата;
 - в) отпори на триењето на јажињата;
 - г) оптоварувања со снег;
 - д) динамички сили на погонот;
- 2) дополнителни оптоварувања - оптоварување со ветер;
- 3) вонредно оптоварување - оптоварување со сеизмички сили.

Носивоста и стабилноста на конструктивните елементи на станицата се докажуваат според прописите за носечки челични, бетонски и дрвени конструкции. Сигурноста против превртувања, во најнеповолни случаи на оптоварување, мора да биде најмалку 1,5.

Подобрување на стабилноста на конструкциите со анкерни јажиња не е дозволено.

в) Погон на жичарата за лица

Член 85

Погонот на жичарата за лица го сочинуваат: погонскиот мотор, спојниците, редукторите, кочниците и погонската макара.

Покрај главниот, жичарите мораат да имаат и додатен погон, кој и во поглед на снабдувањето со енергија е потполно независен од главниот погон. Додатниот погон може да биде изведен како помошен погон или како погон во нужда.

Член 86

Главниот погон мора да ги исполнува следните услови:

- 1) брзината мора да биде независна од правецот и големината на оптоварувањето во границите $\pm 5\%$ од номиналната брзина;
 - 2) задвижувањето мора да биде димензионирано на забрзувања $a \geq 0,2 \text{ m/s}^2$ и во најнеповолни услови на оптоварување;
 - 3) наизменичните жичари и еднојажните жичари со брзина поголема од 2 m/s кај кои патниците влегуваат и излегуваат од возилата при нормална брзина мора да имаат можност за постојано и краткотрајно намалување на брзината;
 - 4) при оптоварување надолу погонот мора да биде во состојба да ја презема кинетичката енергија без дејство на механички кочници.
- Пренос на обртниот момент со плоскиот ремен или синџир не е дозволен.

Член 87

Ако додатниот погон се употребува како помошен тој мора да ги исполнува следните услови:

- 1) при сите оптоварувања да обезбедува во обата правца брзина на жичарата поголема од 30% од брзината на главниот погон и апсорпција на енергијата во случај на оптоварување надолу;
- 2) да се блокира кога работи главниот погон;
- 3) сите сигурносни уреди да функционираат како кај главниот погон.

Член 88

Ако додатниот погон се употребува само како погон во нужда (т.е. за испразнување на линијата) тој мора да ги исполнува следните услови:

- 1) да остане блокиран додека работат другите погони;
- 2) вклопувањето на погонската макара да биде независно од механизмот на главниот погон;

- 3) да биде димензиониран за брзина до 1 m/s ;
- 4) да се опслужува или од местото на погонот или во директна или индиректна - визуелна врска со линијата;
- 5) за време на работата да постои постојана врска (акустична или визуелна) со спротивната страница;
- 6) да биде димензиониран за превоз на сите оптоварувања во обата правца;
- 7) да биде снабден со механичка кочница.

Член 89

Помошниот погон се користи кога со жичарата редовно се снабдува густо населено подрачје или кога треба да се превезе поголем број патници, отколку што е очекувано.

Погонот во нужда не е задолжителен ако помошниот погон функционира, независно од механизмот на главниот погон, директно на погонска макара или ако поради погодната конфигурација на теренот спасувањето од линијата не е отежнато.

Член 90

Ако мотор со внатрешно согорување се употребува како извор на енергија за помошниот погон или за погонот во нужда, тој мора да биде спремен за погон во рок од 15 мин. Ако поради климатските услови се очекуваат тешкотии во палењето, треба да се предвиди постојано грееење на моторот или други мерки за брзо задвижување на моторот.

г) Уреди за кочење

Член 91

Секој погон мора да има најмалку две меѓусебно независни кочници од кои едната мора да дејствува директно врз погонската макара. Една од кочниците мора да биде изведена како регулациона кочница со рачно опслужување.

Член 92

Погонската кочница мора да биде изведена како автоматска кочница, која дејствува по прекиниот на струјниот круг во откочните уреди (магнет, елдро). Погонската кочница мора да дејствува при 10% пречекорување на брзината на жичарата и кај сите запирања во нужда.

Кочницата мора да биде димензионирана за забаване од $0,5 \text{ m/s}$ до $1,2 \text{ m/s}^2$, зависно од правецот на оптоварувањето на жичарата. За пресметување на кочницата, покрај специфичниот притисок на кочничките површини, се зема предвид и доволното одвојување на топлота кај генераторското оптоварување на жичарата.

Член 93

Главната односно сигурносната кочница мора да дејствува директно врз погонската макара на жичарата. Истовремено со активирањето на главната кочница мора да се прекине работата на погонскиот мотор. При прекинувањето на електричната енергија главната кочница мора да дејствува со определено задоцнување, за да не дојде до прекумерно забавување поради истовременото дејствување со погонската кочница. Најголемото забавување на истовременото дејствување на сите кочници не смее да биде поголемо од 2 m/s^2 .

Кога главната кочница дејствува самостојно, таа мора да биде димензионирана за забавување од $0,5 \text{ m/s}^2$ до $1,2 \text{ m/s}^2$, зависно од правецот на оптоварувањето на жичарата.

Главната кочница мора да се активира автоматски при 15% пречекорување на пропишаната брзина и во сите други случаи на запирање во опасност. Мора да постои и можност за рачно активирање на главната кочница.

Член 94

Кочниците мораат да бидат изведени со тег или со притисна пружина и со приспособлива сила на кочењето.

Член 95

За пресметување на преземањето на обемната сила на погонската макара се пресметува најголемата обемна сила зголемена за 25% . За коефициент на отпорот на трие-

њето меѓу јагето и гумената или слична облога се зема вредност 0,25. Ако се земаат поголеми вредности, потребен е извештај за испитувањето.

Член 96

За сите динамички оптоварени машински делови на погонот потребен е сметковен доказ за коефициентот на сигурноста спрема кршење на замор. Коефициентот на сигурноста мора да биде 1,5 за најнеповолен случај на редовно оптоварување.

Во случај сите кочнички сили да дејствуваат истовремено, потребен е сметковен доказ дека напоните во елементите на погонот не преминуваат 56% (σ) од границата на развлекувањето.

д) Уреди за затегање на јажињата

Член 97

Влечните, транспортните и носечките јажиња, по правило, се затегаат со тег. Во исклучителни случаи, транспортните јажиња можат да се затегаат и со хидрауличен уред.

Носечките јажиња можат да се анкераат на двата краја, ако постои можност за постојано контролирање и регулирање на затезната сила.

Член 98

Во сите услови на работа и во сите климатски услови мора да биде обезбеден слободен од на тегот и на целокупниот затезен уред. Положбата на тегот, спрема долниот и горниот граничник на одот, мора да биде обележена со добро видлива надворешна стрелка. Граничните на одот мораат да бидат опремени со еластични одбојници.

Носечката конструкција на тегот и нејзината врска со затезното јаже мора да биде пристапна.

Член 99

При затегањето со хидраулички уред мораат да бидат исполнети следните услови:

- 1) мора да биде обезбедена постојана затезна сила;
- 2) постојано мора да биде овозможена контрола на затезната сила и на хидрауличниот притисок во затезниот цилиндар;
- 3) со сигурносни прекинувачи мораат да се ограничат граничните положби на затезните цилиндри;
- 4) покрај моторната црпка мора да постои и рачна црпка;
- 5) системот мора да биде осигурен за случај да пукнат маслените цевки (неповратен вентил);
- 6) за димензионирање на транспортното јаже мораат да се земаат предвид горните вредности на можните затезни сили и случајот на целосно губење на маслото.

Член 100

За пресметување на потребниот слободен од на затезниот уред се зема предвид следното:

- 1) влијанието на промените на свиткувањето кај полна и празна пруга;
- 2) еластичните издолжувања на јажињата;
- 3) постојаните издолжувања на јажињата (за влечните и транспортните јажиња 2%/00, а за носечките јажиња 0,5%/00);
- 4) влијанието на температурните дилатации за температурна разлика од 60 °C;
- 5) влијанието на динамичкото дејство на јажињата.

Член 101

За димензионирање на конструкционите елементи на затезните уреди мора да се оствари коефициент на сигурноста ≥ 2 во однос на границата на развлажувањето δv .

IV. ЕЛЕКТРО И СИГНАЛНО-СИГУРНОСНИ УРЕДИ

Член 102

За комуницирање меѓу станиците и возилата со капацитет за повеќе од 6 лица мора да постои телефонска врска. Во случај на дефект на телефонската врска мора да стои на располагање постојана резервна врска со помош на бежични примопредаватели.

За известување на патниците на линијата (во случај на спасување), на жичарата мора да постојат доволно преносливи мегафони или слични средства.

Член 103

Во една од станиците или во нејзина непосредна близина мора да постои постојана врска со јавната телефонска мрежа.

Член 104

Сите сигурносни уреди мораат да ги исполнуваат следните услови:

1) да бидат споени во постојано контролирани струјни кола врз принцип на мирна струја. Кратките споеви или земјоспоевите на спроводниците, како и активирањето на сигурносните уреди, мораат да го запрат погонот на жичарата.

Принципот на мирна струја се применува аналогно и кај уредите со носечки фреквенции;

2) напонот на линиските сигурносни струјни кола да не биде поголем од 60 V;

3) во сигурносни струјни кола да бидат врзани сите тастери за намерно запирање на жичарата, како и уредите за автоматско запирање на жичарата во случај на неправилна работа на жичарата;

4) да бидат отпорни на климатските услови (лед, дожд, снег, промени на температурата од - 30 °C до + 50 °C);

5) крајните прекинувачи да бидат изведени така што да можат принудно да се отвораат;

6) сите струјни кола да бидат заштитени од пренапон и преголеми струи (пренапонски одводници и осигурувачи);

7) ако сигнално-сигурносното коло и телефонската врска одат по ист спроводник, да биде спречено нивно меѓусебно влијание.

Член 105

Степени на функциите на сигнално-сигурносните уреди се следните:

1) нормално запирањена погонот (NZ), т.е. програмирано забавување со запирање и дејствување на погонската кочница на крајот на фазата;

2) привремено забавување (U) до определена брзина и повторно преминување на пропишаната брзина;

3) запирање во нужда (IN), т.е. исклучување на погонот и дејствување на погонската кочница;

4) запирање во опасност (IO), т.е. исклучување на погонот и дејствување на погонската и главната кочница;

5) сигнализација (S) на погрешната, односно исправната состојба на погонските електрични и сигурносни уреди.

Член 106

Запирањето во нужда (IN) се активира со помош на исклопни тастери, кои мораат да бидат наместени:

1) на погодни места на влезно-излезните рампи и на пероните на станиците и меѓустаниците;

2) во непосредна близина на погонот на жичарата;

3) на командниот пулт.

Запирањето во нужда се активира во следните случаи:

1) при пречекорување на нормалната брзина за 10% во обата правца. Брзината на жичарата се мери директно од јагето или од погонската макара;

2) во случај на дефект на давачот за мерење на брзината;

3) при преминување на предната положба на затезниот мост при затегање со утега;

4) при преминување на предната или задната положба на затезниот мост при хидраулично затегање;

5) при брз пораст на оптоварувањето на жичарата (0,2 P_m/0,2 s) и при преоптоварување (5%), освен во фазата на задвижување, каде што е;

P_m - номинално оптоварување;

- 6) при дејство на главната кочница;
- 7) при испаѓање на погонската енергија;
- 8) при слизување на јагето од макарите на макарните батерии на еднојазни жичари.

Член 107

Запирањето во опасност (IO) се активира со помош на исклопни тестери кои мораат да бидат наместени на командниот пулт и на перонот или рампата на погонската станица во следните случаи:

- 1) при пречекорување на номиналната брзина на жичарата за 15% во двата правца. Брзината на жичарата се мери директно од јагето или од погонската макара;
- 2) при преклопување на главниот погон на помошниот погон или на погонот во нужда.

Член 108

Забавање на брзината на жичарата (U) мора да се обезбеди во следните случаи:

- 1) кога за еднојажни едностраночни жичари со фиксна спојка и со брзина поголема од 2 m/s се предвидува истовремено превоз на патници со скии и без скии, тастер за активирање мора да има на сите перони и рампи на станиците;
 - 2) во кабините на жичарите со програмиран погон мора да постои тастер за автоматско забавање на брзината на жичарата најмногу на 20% од номиналната брзина.
- Повторно забрзување мора да се воспостави единствено од истото место од кое било активирано забавање на жичарата или автоматски.

Член 109

На командниот пулт мора да постои следната сигнализација:

- 1) состојба и работа на погонските агрегати;
 - 2) погрешна или исправна состојба на сигурносните уреди;
 - 3) брзиномер на жичарата;
 - 4) брзина на ветрот, со акустички сигнал за пречекорувањето на најголемата дозволена брзина.
- Јачината на ветрот мора да се мери на местото на кое се очекува најголем удар на ветрот во најнеповолен правец;

5) преминување на крајно дозволената задна положба на затезниот мост кај директно затегање или на затезниот мост и тегот кај индиректно затегање.

Член 110

Жичарите со наизменичен тек, покрај уредите и сигнализацијата од чл. 106, 107, 108 и 109 од овој правилник мораат да го имаат уште и следното:

- 1) уред за покажување на положбата на возилото на пруга;
- 2) уред за контрола на намалувањето на брзината кај влезот во станицата. За брзини помали од 7 m/s - мораат да постојат најмалку две контролни точки, а за брзини поголеми од 7 m/s - најмалку три контроли точки.
- При пречекорување на дозволената брзина на влезот, се активира погонската кочница (IN). Растојанието на одделни контролни точки до граничникот на одот на возилото во станиците мора да одговара најмалку на 1,5 од должината на кочењето при забавање од 0,5 m/s²;
- 3) уред за контрола на правилното спроведување на програмата за возење при програмирано управување на жичарата;
- 4) со крајни прекинувачи за активирање на главната кочница (IO) на крајните положби на кабините во станиците. Активирањето на кочницата на носивото јаже мора да му претходи на активирањето на погонската кочница (IN);
- 5) кај возилата без придружба - уред за контрола на прекумерниот напечен наклон на возилото со истовремено намалување на брзината на 1 m/s (U) и тастер за запирање во нужда (IN);
- 6) кај возилата со придружба во кабините тастери за запирање во нужда (IN), а за жичарите со програмирано управување, и тастер за намалување на брзината (член 108) и тастер за нормално запирање (NZ) кај потполно автоматските жичари;
- 7) во кабините мора да постои сигнал со кој се означува дека кабините се спремни за возење (сигнал ГОТОВО) или вратите на кабините мораат да бидат снабдени со крајни прекинувачи за контрола на затворената положба (IN);
- 8) уред за запирање на погонот во случај на земјоспој на изолираното, влечно јаже (IN).

Кај програмираниот погон мора да постои контрола на потсклизувањето на влечното јаже на погонската макара (непоклопување на фактичката положба на кабините со копирниот уред за програмирано управување).

Член 111

Жичарите со спојка раздвоива од влечното односно од транспортното јаже, освен уредот за сигнализација од чл. 106, 107, 108 и 109 од овој правилник, мораат да имаат и:

- 1) уреди за запирање на погонот (IN) во случај на погрешна позиција на јагето и состојба на спојката пред и по вклопувањето на јагето (член 31);
- 2) уред за сигнализација и контрола за правилното растојание меѓу возилата на пругата;
- 3) уред за спречување на задвижување на жичарата во погрешен правец;
- 4) уред за контрола на синхронизацијата на брзината на возилото непосредно пред вклопувањето со брзината на влечното или транспортното јаже;
- 5) уред за сигнализација на движењето на возилото во станицата со запирање на погонот доавање на возила во случај свртниците да се погрешно поставени.

Член 112

Мора да постои можност за испитување на сигнално-сигурносните уреди со симулирање на нивните погрешни состојби или положби.

V. РАБОТА И ОДРЖУВАЊЕ НА ЖИЧАРАТА**а) Упатства****Член 113**

Секоја жичара мора да биде снабдена со упатство за употреба или одржување, кое мора да содржи:

- 1) постапка за подготвување пред вклучувањето;
 - 2) постапка за задвижување на погонот, вклучувајќи дневни контроли на сите сигурносни уреди и контролно возење, пробно возење или обиколка на пругата.
- Контролно возење се врши без патници, само со ракувачите на жичарата.
- Пробно возење се врши со празни возила, по невреме или други вонредни околности.
- По силни бури или заледување на жичарата, пред пробното возење пругата мора да се обиколи;
- 3) постапка за привремен прекин на погонот во случај на лошо време (снежна бура, силен дожд, грмежи, ветар);
 - 4) постапка за прекин на погонот, со редослед на одделни работи, за да се оневозможи ненамерно вклучување;
 - 5) постапка за спасување од линијата, со детален редослед на сите работни операции, потребниот број на луѓе и уреди;
 - 6) постапка за работа со погонот во нужда или со помошниот погон;
 - 7) постапка за возење на жичарата за случај да се премести сигурносниот систем;
 - 8) список на нужните резервни делови, горива и мази-ва;
 - 9) упатства за контрола и одржување на конструкциите, машинските и електроделовите, како и јажињата;
 - 10) упатства за определување на дозволената граница на истрошеност на одделни делови кои се изложени на абеење.

б) Одржување и преглед на жичарите**Член 114**

Обемот на прегледот и на работите заради одржување на жичарите е определен со секојдневни, неделни, месечни, полугодишни, годишни и двегодишни периодични прегледи на одделни елементи и склопови на жичарата. Ако по извршените испитувања и прегледи се констатира дека не се исполнети утврдените барања, жичарата не смее да се пушти во погон.

Член 115

Секојдневните прегледи и контроли што се вршат во станиците, со контролно возење или обиколка на пругата, мораат да содржат;

1) проверка на работата на сите сигурносни уреди (крајните прекинувачи) вклучувајќи ја и работата на моторот за помошен погон или за погон во нужда;

2) проверка на работата на телефонската врска меѓу станиците и возилата, како и проверка на работата на евентуалната безжична врска,

3) проверка на положбата на јажињата во станиците и на столбовите и контрола на вртењето на макариите;

4) проверка на активирањата на сите кочнички уреди на погонот на жичарата, за да се констатира:

- дека се слободни сите делови на кочницата,
- дека се осигурени сите врски против демонтажа,
- дека кочничките површини не се масни или оштетени;

5) проверка на работата на затезниот систем и на положбата на затезниот тег.

Член 116

Неделните прегледи и контроли мораат да опфатат:

1) детална контрола на положбата на сите уреди за контрола на исправноста на работата на одвоивите спојки и на уредите за контролна на положбата на јажињата пред и зад местото за вклучување и исклучување;

2) проверка на состојбата на акумулаторските батерии, со мерење на напонот и со контрола на нивото на киселината;

3) проверка на работата на термичкиот мотор под оптоварување, со задвижување на празна жичара.

Член 117

Месечите прегледи и контроли мораат да опфатат:

1) визуелни прегледи на сите јажиња. Прегледот се врши при брзина на жичарата помала од 0,3 m/s дење или при добра светлост, а го вршат две посебно стручно способени лица.

Резултатите од прегледот на јажињата се запишуваат во книгата на жичарата за лица и, ако е потребно, се преземаат соодветни мерки (член 125).

Ако со прегледот се установи дека скршените жици се последница од замор, роковите за прегледот се намалуваат на 14 дена;

2) прегледи на сите делови кои подлежат на абеење (грумените влошки на макариите, кочничките површини на кочниците, контактните четки на електромоторите и др.);

3) проверка на работата на одделни кочници (без кочницата на носечкото јаже), со мерење на должините (или времето) на кочењето, кои мораат да бидат во границите на проектните податоци;

4) мерења на брзината при возните контроли кај нисечките жичари и ако е потребно, усогласување со проектните податоци;

5) визуелни прегледи на спојките со оглед на абеењето или деформациите на вилиците;

6) контрола на поместувањето на фиксните спојки ако испорачувачот не предвидел пократок рок;

7) контрола на работата на кочниците на носечкото јаже во мирување;

8) контрола и прегледи на следната електроопрема:

- влечните прстени на асинхроните мотори,
- колекторите на еднонасочните мотори и генератори;

- четкиците;
- електрокочничките уреди (магнет, елдро);
- крајните прекинувачи и тастерите;

9) други контроли и работи предвидени со упатството на производителот.

Член 118

Полугодишните прегледи и контроли мораат да опфатат:

1) преглед на врските (винтовите, заковките, заварените шевови) на металните конструкции што се изложени на динамичко оптоварување. Прегледот мора да опфати и антикорозиона заштита;

2) преглед на носечките конструкции на возилата (кабините, закачалките), заради утврдување евентуални пукнатини, деформации или оштетувања на антикорозионата заштита. Сите неисправни возила мораат да се повлечат од употреба;

3) контрола на состојбата на бетонските конструкции и на анкерните винтови поради редовните оптоварувања и

општувања од лед, снег, лавини, поместување на земјиштето и др.;

4) контрола на комплетноста и исправноста на уредите за спасување од линијата;

5) контрола на чистењето и мачкањето на јажињата;

6) контрола на одржувањето предвидено со упатството на производителот.

Член 119

Годишните прегледи и ремонт мораат да опфаќаат:

1) контрола на површината на педалата за носечкото јаже;

2) ремонт на фиксните спојки, со мерење на силата на потслизувањето;

3) мерење на силата на потслинувањето на одвоивите педала по вклопот на јажего;

4) ремонт на возниот уред на двојжни жичари;

5) преглед на лежиштата (тракалави и лизгави) на макариите батерии;

6) преглед на пневматската инсталација и на хидроинсталацијата;

7) контрола на работата и преглед на следната електроопрема:

- лежиштата на електромоторот и генераторот,
- помошните контролници,
- контакторот и помошните релени,
- тиристорските уреди,
- громобранските инсталации и заземјување, со мерење на предната отпорност;

8) други прегледи на одржувањето предвидени со упатството на производителот.

Член 120

Двегодишните ременти мораат да ги опфатат:

- 1) комплетниот погонски агрегат;
- 2) комплетниот кочнички систем;
- 3) макариите батерии и другите макари за водење на јажињата.

б) Одржување и преглед на јажињата

Член 121

Најголемото дозволено намалување на носечкиот пресек на јажего поради скршени или разлабавени жици, абеење, корозија или жици со локални мартензитни тврдооти на определена должина е дадено во табела 3.

Табела 3

НОСЕЧКО ЈАЖЕ, ЗА- ТВОРЕНО	I	II	III
	10% на 180 d	5% на 20 d	*)
носечко јаже, спирално, со стракови	20% на 180 d	10% на 20 d	**)
влечно јаже или против- јаже и тран- спортно јаже	25% на 500 d	10% на 40 d	6% на 6 d ***)
ЗАТЕЗНО ЈАЖЕ		8% на 40 d	6% на 6 d

d - пречник на јажего

Наведените ограничувања важат за истонасочно зајажени јажиња. За накрст зајажени јажиња горните вредности можат да се зголемат за 50%.

*) Најмалото дозволено растојание меѓу два лома во соседни жици изнесува 18 d.

***) Во еден страк се дозволени најмногу 35% неносиви жици на должина од 4 d.

***) Во еден страк се дозволени најмногу 35% неносиви жици на должина од 6 d.

Дозволеното намалување на пресекот наведено во група I од табела 3 се однесува на општата состојба на јажего. Дозволеното намалување наведено во група II од табела 3 се однесува на локалните оштетувања што се последица од нормалните оптоварувања во работата на

жичарата. Дозволеното намалување наведено во група III од табела 3 се однесува на грешките предизвикани со вонредни оптоварувања (удар на гром, слизување на јагето и др.). Ако е позната причината, наведените вредности за намалување на пресекот можат да се зголемат за 30%.

Член 122

Заради контрола на состојбата на внатрешноста на јажињата се врши преглед во долу определените рокови по неструктивна метода (на пр. со магнетоскоп). Апаратурата за испитувања мора да има најмала осетливост 2% од целокупниот пресек на јагето и во внатрешноста на јажињата.

Рокови за преглед се:

- за носечките јажиња по попуштањето (член 123);
- за влечни јажиња и противјажиња 4 години; и-
- За транспортни јажиња 4 години;

По првото констатирање на лом на жичата поради замор, роковите за наведените прегледи адекватно се намалуваат.

Член 123

За да се избегне прекумерно оштетување на носечките јажиња на подрачјата на педалата, на отклонските макари и на местата на кои напречната сила на носечкото јаже се зголемува поради дигање на влечното јаже, мора да се изврши надолжно поместување (попуштање) на носечките јажиња. Должината на попуштањето, ако нема други причини, мора да биде за 5 m поголема од најголемата должина на педалото.

Рокови за попуштање се:

- за жичари со горно спуштање на влечното јаже (над кабината) 6 години;
- за жичари со долно спуштање на влечното јаже (под кабината) 4 години.

Носечките јажиња кои одат директно преку затезните отклонски макари се попуштаат во рок од првите 18 месеци. Врз основа на резултатите од прегледот на делот од јагето кој бил на подрачјето на наизменично оптоварување, се определува рокот за наредните попуштања.

Член 124

Независно од работата на жичарата мора да се врши повторно леене на залеаните главни (спојници). Роковите за прелевање за одделни видови јажиња се:

- за носечките јажиња – при попуштањето;
- за влечните јажиња и противјажињата на жичари со брзина до 8 m/s – 4 години;
- за влечните јажиња и противјажињата на жичари без кочница на носечкото јаже со брзина поголема од 8 m/s – 2 години;
- на затезните јажиња – 4 години.

Член 125

Јагето не смее да биде повеќе во употреба:

- 1) ако измине пропишаниот рок за употреба;
- 2) ако носивиот пресек се намали под дозволената граница;
- 3) ако не се извршен сите пропишани контроли и работи на јагето.

Без оглед на тоа колку била жичарата во употреба, дозволените рок за употреба за одделни видови јажиња изнесува:

- за носечкото јаже – 12 години;
 - за влезното јаже или противјагето, ако постојат кочници на носечкото јаже 8 години;
 - за влезното јаже или противјагето, ако не постојат кочници на носечкото јаже – 6 години;
 - за транспортното јаже – 8 години;
 - за затезното јаже на носечкото јаже со високо спуштање на влечното јаже – 6 години;
 - за затезното јаже на носечкото и влечното јаже со ниско спуштање и меѓувременско вртење – 8 години;
 - за затезното јаже на носечкото и влечното јаже со ниско спуштање без вртење – 4 години;
 - за затезното јаже на транспортното јаже – 8 години;
 - за јажињата на уредот за спасување – 10 години.
- Ако носечките јажиња, влечните јажиња и противјажињата, како и транспортните јажиња, редовно се испитувани по неструктивна метода (член 122 од овој правилник), рокот за употреба е неограничен.

При вртењето на затезните јажиња деловите на јагето што биле во зоните на поголемми или наизменични оптоварувања мораат да дојдат во подрачјето на чисти, само затезни оптоварувања. Ако затезното јаже по подолга работа е растоварено, мора да се сврти или замени.

Член 126

За мачкање на јажињата, што се врши двапати годишно, и тоа по топло и суво време, се употребува мазиво што одговара на мазивото употребено при изработката на жежињата.

Член 127

Само јажињата со меко јадро и со стракови со помош на вplet само на еден страк можат да се поправаат. Стракот мора да има еднакви геометриски и механички карактеристики како стракот на јагето, а растојанието меѓу возилата не смее да биде помало од 1 200 d (d – е пречник на јагето). Оштетувањата што се последица од ломови поради замор не смеат да се поправаат.

Поправеното јаже не смее да биде во погон подолго од една година.

г) Книга на жичарата за лица

Член 128

За извршените работи на одржување, контрола, преглед и ремонт се води книга на жичарата за лица, во која се запишуваат:

- 1) податоци за извршените контроли и работи на одржување, со точна назнака кои уреди се контролирани и какви мерки се преземени, како и податоци за лицето што ги вршело и контролирало работите и негов попис.
 - 2) податоци за работите на јажињата, и тоа за секое јаже посебно;
 - број на извештајот за испитувањето и датум на монтажа на јагето,
 - резултати од визуелните прегледи,
 - резултати и наоди од неструктивните испитувања,
 - работи во врска со попуштањето, вpletувањето, леенењето, мачкањето и поправката на јажињата, како и сите други работи на јажињата,
 - датум и причина за замена на јагето.
- Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 50-12037/1
23 август 1984 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод
за стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с. р.

415.

Врз основа на член 21 став 4, член 22 став 4, член 23 став 5 и член 28 став 7 од Законот за заштита на растенијата од болести и штетници што ја загрозуваат целата земја („Службен лист на СФРЈ”, бр. 49/76 и 43/82), Сојузниот комитет за земјоделство пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ДОПОЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА НАЧИНОТ НА ВРШЕЊЕ ЗАДОЛЖИТЕЛЕН ЗДРАВСТВЕН ПРЕГЛЕД НА ПРАТКИ НА РАСТЕНИЈА КОИ СЕ УВЕЗУВААТ, ИЗВЕЗУВААТ И ПРОВОЗУВААТ И ЗА НАЧИНОТ НА УНИШТУВАЊЕ НА ТИЕ ПРАТКИ

Член 1

Во Правилникот за начинот на вршење задолжителен здравствен преглед на пратки на растенија кои се увезуваат, извезуваат и провозуваат и за начинот на уништување на тие пратки („Службен лист на СФРЈ”, бр. 69/83) во член 9 по зборот: „Sorbus” се додава записка и зборовите: „Amelanshier, Shaenomeles, Eriobotrya, Mespilus”.

Член 2

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 3479/1
9 мај 1986 година
Белград

Претседател
на Сојузниот комитет за
земјоделство,
Милорад Станоевиќ, с.р.

416.

Врз основа на член 9 став 4 од Законот за основните права на носителите на „Партизанска споменица 1941“ („Службен лист на СФРЈ“, бр. 67/72, 40/73, 33/76, 32/81, 25/85 и 75/85), член 10 став 4 од Законот за основните права на лицата одликувани со Орден на народен херој („Службен лист на СФРЈ“, бр. 67/72, 21/74, 33/76, 32/81, 68/81, 25/85 и 75/85) и член 10 став 4 од Законот за основните права на борците од Шпанската националноослободителна и револуционерна војна од 1936 до 1939 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 67/72, 40/73, 33/76, 32/81, 68/81, 25/85 и 75/85), претседателот на Сојузниот комитет за прашања на борците и воените инвалиди издава

НАРЕДБА

ЗА УТВРДУВАЊЕ НА НАЈВИСОКИОТ ИЗНОС ДО КОЈ МОЖЕ ДА СЕ ОПРЕДЕЛИ ПЕНЗИЈАТА И ДОДАТОКОТ КОН ПЕНЗИЈАТА ОД 1 ЈАНУАРИ 1986 ГОДИНА

1. Највисокиот износ до кој од 1 јануари 1986 година може да се определи пензијата и додатокот кон пензијата, во смисла на член 9 став 3 од Законот за основните права на носителите на „Партизанска споменица 1941“, член 10а став 3 од Законот за основните права на лицата одликувани со Орден на народен херој и член 10 став 3 од Законот за основните права на борците од Шпанската националноослободителна и револуционерна војна од 1936 до 1939 година, се утврдува во височина од 249.441 динар.

2. Со денот на влегувањето во сила на оваа наредба престанува да важи Наредбата за утврдување на највисокиот износ до кој може да се определи пензијата и додатокот кон пензијата од 1 јануари 1986 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 11/86).

3. Оваа наредба влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 576/86
15 мај 1986 година
Белград

Претседател
на Сојузниот комитет за прашања
на борците и воените инвалиди
Јовко Јовковски, с.р.

417.

Врз основа на член 185 став 2 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 23/78, 21/82 и 18/85) заради извршување на член 34 и на член 45 став 1 точка 1 од Законот за основите на општествениот систем на информирањето и за информациониот систем на федерацијата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 68/81), Сојузниот извршен совет пропишува

УПАТСТВО

ЗА ВОДЕЊЕ КАТАЛОГ НА ПОДАТОЦИ ВО ИНФОРМАЦИОНИОТ СИСТЕМ НА ФЕДЕРАЦИЈАТА

I. УВОДНИ ОДРЕДБИ

1. Со ова упатство се пропишува начинот на водење заеднички каталог на податоци на информациониот сис-

тем на федерацијата (во понатамошниот текст: Каталог на податоци на ИСФ) и каталог на податоци на информациониите служби во информациониот систем на федерацијата (во натамошниот текст ИФС) и се уредуваат односите на субјектите на ИСФ во врска со устројувањето, одржувањето и користењето на тие каталози.

2. Како каталози на податоци од точка 1 на ова упатство се сметаат уредените прегледи на податоци што информациониите служби во ИСФ ги евидентираат, собираат, обработуваат, анализираат и искажуваат со опис на нивната содржина, намена и достапност.

3. Информациони служби во ИСФ се органите и организациите во федерацијата кои вршат работи на евидентирање, собирање, обработка, анализа и искажување на податоците од интерес за целата земја, или од значење за остварување на правото и должноста на органите и организациите во федерацијата.

4. Во каталозите на податоците од точка 1 на ова упатство се наоѓаат описи на податоците и документите, а оригиналните податоци и документи во одделни информациони бази на информациониите служби – во ИСФ.

5. Како информациона база, во смисла на ова упатство, се смета секоја организирана збирка на записи или документи за која постои дефинирана постапка на одржување и користење, како и единствен шифрен систем, ако податоците се шифрирани.

II. КАТАЛОГ НА ПОДАТОЦИ НА ИСФ

6. Во Каталогот на податоци на ИСФ се наоѓаат податоци за информациониите служби во ИСФ и за нивните информациони бази кои содржат податоци од поширок општествен интерес.

7. Како податоци од поширок општествен интерес, во смисла на точка 6 од ова упатство, се сметаат податоците од член 31 на Законот на основите на општествениот систем на информирањето и за информациониот систем на федерацијата, како и други податоци што информациониите служби во ИСФ ги евидентираат, собираат, обработуваат, анализираат и искажуваат во рамките на својот делокруг и надлежноста, врз основа на сојузните закони и други сојузни прописи, а кои исклучително не се наменети за интерна употреба.

8. Каталогот на податоците на ИСФ не содржи податоци за збирките на книги и списанија, за информациониите бази (регистри, каталози, бази на податоци итн.) чии записи се однесуваат на книгите и списанијата и за каталозите на податоци на информациониите служби на федерацијата.

Каталогот на податоци на ИСФ не содржи ни податоци за информациониите бази за работата на органите (персонална и книговодствена евиденција, збирка на самоуправни акти, евиденција на личните доходи итн.), ако тие исклучително се однесуваат на информационата служба. Ако такви информациони бази се водат за повеќе субјекти на општествениот систем на информирањето, описите на информациониите бази треба да го опфатат Каталогот на податоци на ИСФ.

9. Во Каталогот на податоци на ИСФ за секоја информациона служба се водат следните податоци: матичен број на информационата служба, назив, адреса, организациона единица што води каталог на податоци на информационата служба, одговорен работник и број на телефонот на одговорниот работник.

Податоци со кои се опишуваат информациониите бази се: матичниот број на информационата служба, редниот број на информационата база, видот на информационата база, достапноста на податоците, начинот на обработката на податоците, начинот на чувањето на податоците, датумот на формирањето на информационата база, датумот на укинувањето на информационата база, бројот на единиците во информационата база, периодиката на одржувањето на информационата база, областа, називот на информационата база, единицата на набљудување, описот на содржината на информационата база, правниот основ, бројот на „Службен лист на СФРЈ“, годината на објавувањето на „Службен лист на СФРЈ“, начинот на информирањето на корисниците, давателот на податоците и забелешките.

10. За собирање податоци за информациониите служби и информациониите бази се користат:

1) образецот КП-1 – Податоци за информационата служба;

2) образецот КП-2 - Податоци за информационата база.

Образецот КП-1 и КП-2, со упатство за нивното пополнување, претставуваат составен дел на ова упатство.

11. Сојузниот секретаријат за правосудство и организација на сојузната управа - Завод за информатика на сојузните органи е должен:

1) да изработи проект за автоматска обработка (АО) за водење Каталог на податоци на ИСФ;

2) да води Каталог на податоци на ИСФ на сметач;

3) Каталогот на податоци на ИСФ да го одржува во ажурна состојба, со најмалку месечна периодика на одржување.

12. Сојузниот секретаријат за правосудство и организација на сојузната управа - Завод за информатика на сојузните органи ќе обезбеди податоци од Каталогот на податоци на ИСФ за сите заинтересирани субјекти, така што заинтересираните субјекти ќе ги упатува на информационата служба што располага со бараните податоци и информации и еднаш годишно на заинтересираните информативни служби во ИСФ ќе им ја доставува содржината на Каталогот на податоци на ИСФ и соодветни аналитички и статистички прегледи.

Содржината на прегледот од став 1 на овој член и начинот на размена на податоци ќе се утврди во фазата на изработка на проектот АО за водење Каталог на податоци на ИСФ.

13. Информационите служби се должни секоја промена на податоците од точка 9 на ова упатство да ја пријават во рок од 15 дена од денот на нејзиното настанување. Промените се доставуваат на обрасците КП-1 и КП-2.

Информационите служби што своите каталози на податоци ги водат на сметач, промените на податоците ги доставуваат на магнетен медиум во форма што ќе ја определи Сојузниот секретаријат за правосудство и организација на сојузната управа - Заводот за информатика на сојузните органи.

14. Во постапката за донесување на сојузни прописи што се однесуваат на формирањето на нови информативни бази, субјектите на ИСФ се должни да прибават потврда од Сојузниот секретаријат за правосудство и организација на сојузната управа - Заводот за информатика на сојузните органи, дека потребните податоци не се наоѓаат во некоја од постојните информативни бази во ИСФ.

III. КАТАЛОЗИ НА ПОДАТОЦИ НА ИНФОРМАЦИОНИТЕ СЛУЖБИ

15. Каталогот на податоци на информационата служба содржи описи на сите информативни бази со кои информационата служба располага, како и описи на содржината на тие бази.

Описите на извештаите и информациите што настануваат како резултат од обработката на податоците од информативните бази не мораат да се наоѓаат во каталогот на податоци на информационата служба.

16. Информационите бази се опишуваат на начин на кој се опишуваат во Каталогот на податоци на ИСФ, односно во согласност со точка 9 став 2 на ова упатство и се искажуваат на образецот КП-2.

Содржината на информационите бази се опишува со наведување на соодветната единица на набљудување и листата на обележја за таа единица на набљудување. За секое обележје од листата се наведуваат следните податоци: шифрата на обележјето, називот на обележјето, нивото на агрегирање и достапноста. Тие податоци се искажуваат на образецот КП-3 кој со упатството за пополнување претставува составен дел на ова упатство.

Ако постојат потреби и можности, информационата служба може да го прошири обемот на наведените податоци.

17. Информационите служби своите каталози на податоци можат да ги водат рачно или на сметач. Информационите служби што располагаат со потребна опрема и водат свои каталози на податоци на сметач, се должни за секоја своја информативна база да обезбедат минимум податоци определен во точка 16 на ова упатство.

18. Информационите служби се должни да ги регистрираат сите промени на податоците од точка 16 на ова упатство и своите каталози на податоци да ги одржуваат во ажурна состојба.

19. Информационите служби се должни да обезбедат користење на податоците од своите каталози и сите заинтересирани субјекти да ги информираат за податоците и информациите со кои располагаат.

Информационите служби се должни на заинтересираните субјекти да им ги стават на располагање и бараните податоци и информации од своите информативни бази, ако е тоа во согласност со прописите со кои се уредува користењето на тие податоци и информации.

IV. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

20. Информационите служби во ИСФ, во рок од шест месеци, од денот на влегувањето во сила на ова упатство, се должни да организираат свои каталози на податоци и податоците наведени во член 9 од ова упатство да му ги достават на Сојузниот секретаријат за правосудство и организација на сојузната управа - Заводот за информатика на сојузните органи.

21. Сојузниот секретаријат за правосудство - Заводот за информатика на сојузните органи, ќе обезбеди функционирање на Каталогот на податоци на ИСФ во рок од една година од денот на влегувањето во сила на ова упатство.

22. Ова упатство влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 124
10 април 1986 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Борисав Сребриќ, с. р.

КАТАЛОГ НА ПОДАТОЦИ НА ИСФ	ПОДАТОЦИ ЗА ИНФОРМАЦИОНАТА СЛУЖБА	Образец КП - 1
----------------------------	-----------------------------------	----------------

1. Вид на промени

1 - запишување 2 - ажурирање 3 - исправање 4 - укинување

2. Матичен број на информационата служба

2									8

3. Назив на информационата служба (200)

КП101

КП102

КП103

КП104

4. Адреса на информационата служба (200)

КП110 _____

КП111 _____

КП112 _____

КП113 _____

5. Организациона единица која води каталог на податоци (200)

КП120 _____

КП121 _____

КП122 _____

КП123 _____

6. Одговорен работник (50)

КП130 _____

7. Број на телефонот

КП140 _____

Датум на пополнувањето
_____Лицето што го пополнило образецот

М.П.

Одговорен раководител

Телефон _____

УПАТСТВО
ЗА ПОПОЛНУВАЊЕ НА ОБРАЗЕЦОТ
КП-1

На овој образец информациите служби во информативниот систем на федерацијата што располагаат со податоци и информации од интерес за целата земја и од значење за остварувањето на правата и должностите на органите и организациите во федерацијата (во смисла на чл. 27 и 31 од Законот за основите на општествениот систем на информирањето и за информативниот систем на федерацијата), доставуваат свои основни податоци неопходни за остварување на рефералната функција на каталогот на податоци на ИСФ.

Ако податоците за информативната служба се доставуваат првпат, задолжително се пополнуваат сите рубрики. Ако се пријавува промена или исправка за информативната служба за која веќе претходно се доставени податоци, задолжително се пополнуваат рубриците 1 и 2, како и онаа рубрика во која се спроведува измената односно исправката. Ако дојде до укинување на информативната служба или на организационите промени при кои се менува матичниот број на информативната служба, задолжително се пополнуваат рубриците 1, 2 и 3.

Образецот е приспособен кон потребите за автоматска обработка на податоци, па одговорите треба да се запишуваат во соодветен простор - рубрика (куќичка или редови што следат зад редниот број и прашањето). Одговорот на прашањето 1 се заокружува. Одговорите треба да се испишуваат читливо, со печатени букви или со машина за пишување. Ако за запишување на одговорот е потребно повеќе редови, не треба да се дели зборот при преминувањето во наредниот ред. Цифрите во заградата зад прашањето претставуваат максимално дозволен број знаци за одговор.

Одделени рубрики се пополнуваат на следниот начин:

1. Вид на промена

Се заокружува одговорот 1 ако податоците за информативната служба се доставуваат првпат.

Ако се пријавува промена во некоја од рубриците од 3 до 7 се заокружува одговорот 2, а ако се врши исправка на податоците во наведените рубрики - одговорот 3.

Во случај на укинување на поранешната пријавена информативна служба се заокружува одговорот 4 и се пополнуваат рубриците 2 и 3.

2. Матичен број на информативната служба

Се запишува матичниот број под кој информативната служба се води во регистарот на организациите и заедниците на Сојузниот завод за статистика. Ако информативната служба нема свој матичен број, се запишува матичниот број на органот или организацијата во чиј состав се наоѓа таа.

3. Назив на информативната служба

Се запишува точниот назив на информативната служба, односно на органот, организацијата или заедницата на која ѝ припаѓа матичниот број наведен во рубриката 2. Ако информативната служба се наоѓа во состав на друг орган или организација, се запишува со називот на тој орган или организација, а потоа називот на информативната служба, на пример Сојузен секретаријат за правосудство и организација на сојузната управа - Завод за статистика на сојузните органи).

4. Адреса на информативната служба

Се наведува точната адреса на информативната служба и таа на оној организационен дел кој води каталог на податоци на информативната служба.

5. Организациона единица што води каталог на податоци
Се запишува точниот назив на организационата единица (сектор, служба итн.) која води каталог на податоци на информационата служба.

ворен за водење каталог на податоци на информационата служба.

6. Одоговорен работник

Се запишува презимето и името на работникот одго-

7. Број на телефонот

Се запишува позивниот број и бројот на телефонот на работникот одговорен за водење каталог на податоци на информационата служба.

КАТАЛОГ НА ПОДАТОЦИ НА ИСФ	ПОДАТОЦИ ЗА ИНФОРМАЦИОНАТА БАЗА	Образец КП – 2
----------------------------	---------------------------------	-------------------

1. Вид на промена

1 – запишување 2 – ажурирање 3 – исправање 4 – укинување

2. Матичен број на информационата служба

2									8

9			11

3. Реден број на информационата база

4. Вид на информационата база
1 – база на индивидуални податоци
2 – база на статистички агрегати
3 – база на документи

5. Достапност на податоци

1 – податоци достапни без ограничување
2 – податоци достапни но без индивидуална идентификација
3 – податоци достапни со посебна дозвола на информационата служба

6. Начин на обработка на податоците

1 – рачна
2 – АОП – batch
3 – АОП – интерактивен

7. Начин на чување на податоците

1 – хартија (документи, картони)
2 – магнетни медиуми
3 – микрооблици
4 – друго

8. Датум на формирањето

								24	31

9. Датум на укинувањето

								32	39

10. Број на единиците

								40	47

11. Периодика на одржувањето

48	49

12. Области

50	51	52	53	54	55	56	57	58	59

13. Назив (100)

КП202 _____

КП203 _____

КП204 _____

КП205 _____

14. Единица на набљудување (100)

КП210 _____

КП211 _____

15. Опис на содржината (400)

КП220 _____КП221 _____КП222 _____КП223 _____КП224 _____КП225 _____КП226 _____КП227 _____

16. Правен основ (200)

КП230 _____КП231 _____КП232 _____КП233 _____

17. Број на „Службен лист на СФРЈ“

КП 240

17	18

18. Годаината на објавувањето

19	20

19. Начин на информирањето на корисниците

1 – публикации

2 – периодични извештаи

3 – информирање на барања од неавтоматизираната база

4 – интерактивно пребарување

5 – селективна дисеминација на информации

6 – реферални информации

7 – увид во информационата база (картотека, регистар, збирка на документи)

8 – доставување или позајмување на документи од информационата база

9 – Друго

20. Давател на податоци (200)

КП250 _____КП251 _____КП252 _____КП253 _____

21. Забелешки (400)

КП260 _____КП261 _____КП262 _____КП263 _____КП264 _____КП265 _____КП266 _____КП267 _____

Датум на пополнувањето _____

Лицето што го пополнило образецот _____

Одговорен раководител _____

М.П. _____

Телефон _____

УПАТСТВО

ЗА ПОПОЛНУВАЊЕ НА ОБРАЗЕЦОТ
КП-2

Образецот КП-2 служи за собирање податоци во процесот на формирањето и одржувањето на каталогот на податоците на информационите служби и каталогот на податоците на ИСФ. На него се опишуваат информационите бази со кои располагаат информационите служби во информациониот систем на федерацијата. Ако информационата база врз основа на важечките прописи содржи податоци што не се расположливи за корисниците, образецот КП-2 може да се користи само за потребите на одржувањето на сопствениот каталог.

Под информационата база се подразбира секоја организирана збирка на записи или документи, реализирана така што да постои дефинирана постапка за нејзиното одржување и користење, како и единствен шифрен систем, ако податоците се шифрирани.

Информационата база во оваа смисла ја сочинуваат:

– рачно воден регистар евиденција, картотека или каталог;

– збирка на документи;

– автоматски обработена евиденција, регистар или база на податоци;

– микрофилмувана збирка на документи;

– збирка на документи собрани во рамките на статистичкото истражување или соодветна автоматизирана евиденција, регистар или база на податоци;

– збирка на документи собрани во рамките на анкета или друга форма на еднократно или периодично собирање на податоци, односно соодветна автоматизирана евиденција, регистар или база на податоци.

За секоја информационата база се пополнува само еден образец КП-2, без оглед на сложеноста на нејзината структура и бројот на објектите, појавите, настаните итн. на кои се однесуваат записите или документите во базата. На пример, за информационата база на непубликувана документација од интерес за СИС, се пополнува само еден образец КП-2, иако оваа база опфаќа автоматизираната база на податоци за материјалите и заклучоците од седниците на СИС (содржи описи на материјалите и заклучоците, тезаурус и регистри: области, задолжени органи, автори итн.) и соодветна збирка на документи – материјали и записници од седниците на СИС.

Кога информационата база првпат се пријавува, задолжителни се одговорите на прашањата 1-8, 10-16 и 19. Одговорите на прашањата 9, 17, 18, 20 и 21 се пополнуваат во случаите наведени во упатството.

Ако се доставува промена или исправка за информационата база што веќе е опфатена со каталог податоци на ИСФ, задолжително се пополнуваат рубриците 1 до 3, како и онаа рубрика во која дошло до промена односно исправка.

Ако информационата база опфатена со каталогот на податоци на ИСФ е укината, задолжително се пополнуваат рубриците 1 до 3 и 9, а во рубриката 21 задолжително се наведува причината за укинувањето.

Образецот е приспособен кон потребите на автоматската обработка на податоци, па одговорите треба да се запишат во соодветниот простор – рубрика (куќичка или редови што следат по редниот број и прашањето).

За прашањата 1, 4, 5, 6, 7 и 19 одговорите се заокружуваат. Одговорот треба да се пополнуваат читливо, со печатени букви или со машина за пишување. Ако за одговорот е потребно повеќе редови, не треба да се дели зборот при преминувањето во наредниот ред. Цифрите во заградата по прашањата претставуваат максимален дозволен број знаци за одговор.

Одделени рубрики се пополнуваат на следниот начин:

1. Вид на промена

Се заокружува одговорот 1 ако податоците за информационата база се доставуваат првпат.

Ако се менува некој од претходно доставените податоци (порано пополнет образец КП-2) се заокружува одговорот 2, а ако се исправува податак – одговорот 3.

Ако се пријавува укинување на информационата база треба да се заокружи одговорот 4.

2. Матичен број на информационата служба

Се запишува матичниот број под кој информационата служба се води во регистарот на организациите и заедниците на Сојузниот завод за статистика. Ако информационата служба нема свој матичен број, се запишува бројот на органот или организацијата во чиј состав таа се наоѓа.

3. Реден број на информационата база

Заради еднозначно идентификување на информационата база, потребно е на секоја информационата база, во рамките на една информационата служба, да и биде доделен еднозначен и непроменлив троцифрен број што се запишува во оваа рубрика.

4. Вид информационата база

Зависно од карактеристиките на информационата база, се заокружува еден од одговорите.

При изборот на одговорот треба да се има предвид дека базата на индивидуални податоци содржи податоци за поединечни објекти, лица, настани или појави.

Базите на статистичките агрегати содржат податоци собрани во рамките на статистичките истражувања.

Базите на документите претставуваат збирка документи и/или евиденции, регистри и бази на податоци со податоци што се однесуваат на документите и содржат претежно текстуални податоци.

5. Достапност на податоците

Треба да се заокружи еден од одговорите.

6. Начин на обработка на податоците

Зависно од начинот на обработката на податоците во информационата база и примената технологија, се заокружува еден од одговорите. Ако се застанени повеќе начини на обработка на податоци, се заокружува одговорот што одговара на највисокото ниво на применетата технологија.

7. Начин на чување на податоците

Зависно од начинот на чување (меморирање) на податоците во информационата база, се заокружуваат 1, 2, 3 и 4 одговори.

8. Датум на формирање

Во рубриката се запишува датумот на формирањето на информационата база и тоа годината, месецот и денот на формирањето (GG/MM/DD). Ако денот и/или месецот се непознати во соодветната куќичка се запишува „99”. За информационата база, настаната во рамките на статистичките истражувања што се спроведуваат периодично, се запишува датумот на првото спроведување на истражувањето.

9. Датум на укинувањето

Оваа рубрика се пополнува само ако се укинува информационата база претходно пријавена за каталогот на ИСФ (во рубрика 1 мора да биде „4^и”). Се пополнува на истиот начин како рубриката 8.

10. Број на единиците

За базата на индивидуалните податоци (види рубрика 4) се запишува бројот на лицата, објектите, појавите или настаните на кои се однесуваат податоците во информационата база. За базата на статистичките агрегати се запишува бројот на извештајните единици, а за базата на документите – бројот на документите. Ако бројот на единици-

те има помалку од осум цифри, во неискористената лева куќичка се запишуваат нули.

11. Периодика на одржувањето

Се запишува шифрата што најмногу одговара на периодиката на одржувањето на информационата база и тоа:

- 01 – тековно
- 02 – дневно
- 03 – триндневно
- 04 – неделно
- 05 – двенедельно
- 06 – месечно
- 07 – тримесечно
- 08 – четиримесечно
- 09 – полугодично
- 10 – годишно
- 11 – двегодишно
- 12 – тригодишно
- 13 – четиригодишно
- 14 – повеќе од четиригодишно
- 99 – информационата база не се одржува, состојбата непроменета од формирањето

За базите на статистичките агрегати се запишува шифрата што најмногу одговара на периодиката на спроведувањето на соодветното статистичко истражување.

12. Области

Се запишува одлево надесно 1 до 5 шифри на областите на кои претежно им припаѓаат појавите, односите, настаните или објектите на кои се однесуваат записите или документите во информационата база. Шифрите се запишуваат според приложениот регистар. Ако податоците се однесуваат на повеќе од 5 области, се запишуваат 4 цифри на соодветни области, а потоа шифрата „99”.

Областите 01 до 14 се преземени од Единствената класификација на дејностите („Службен лист на СФРЈ”, бр. 34/76).

- 01 – индустрија и рударство
- 02 – земјоделство и рибарство
- 03 – шумарство
- 04 – водостопанство
- 05 – градежништво
- 06 – сообраќај и врски
- 07 – трговија
- 08 – угостителство и туризам
- 09 – занаетчиство и лични услуги
- 10 – станбено-комунални дејности и уредување на населби и простори
- 11 – финансиски, технички и деловни услуги
- 12 – образование, наука, култура и информации
- 13 – здравствена и социјална заштита
- 14 – општествено-политички заедници, самоуправни интересни заедници и општествено-политички организации
- 15 – сите дејности (1+14)
- 16 – општествено планирање и развој
- 17 – економска политика
- 18 – социјална политика
- 19 – работа и вработување
- 20 – пазар и цени
- 21 – технологија
- 22 – информатика
- 23 – население
- 24 – внатрешни работи
- 25 – општонародна одбрана и општествена самозаштита
- 26 – правосудство
- 27 – надворешна политика
- 28 – односи со странство
- 29 – повеќе од пет области

13. Назив

Се наведува полн назив на информационата база од сојузниот закон или од друг сојузен пропис со кој е таа утврдена. Ако називот не е наведен во закон или пропис, се запишува официјалниот назив кој се користи во информационата служба.

14. Единица на набљудување

Во рубриката се запишуваат максимално 10 називи на единици на набљудувања (лица, објекти, појави, настани, документи итн.) на кои се однесуваат податоците и информациите во информационата база. Ако има повеќе единици на набљудување од секој назив освен од последниот се запишува „;” (на пример надлежности; прописи; јавни овластувања). За базите на документите се наведуваат опфатените видови документи.

15. Опис на содржината

Се наведува кругот на појавите односно настаните, лицата или објектите на кои се однесуваат записите во информационата база (опфат на информационата база), единиците на набљудување и нивните карактеристики содржани во записите. За базата на документи се дава краток опис на документите содржани во базата.

Во описот на содржината треба да се подвлечат клучните зборови:

16. Правен основ

Се запишува точниот назив на основниот сојузен закон или на друг сојузен пропис врз основа на кој се води информационата база.

17. Број на „Службен лист на СФРЈ”

Ако закон или друг сојузен пропис наведен во рубриката 16, е објавен во „Службен лист на СФРЈ”, се наведува бројот на „Службен лист на СФРЈ”.

18. Година на објавувањето

Се запишува годината на објавувањето на „Службен лист на СФРЈ” кој го содржи правниот основ во точка 16. Се пополнува само ако е пополнета и рубриката 17.

19. Начин на информирање на корисниците

Се заокружува 1 до 9 одговори, зависно од расположивите форми на информирање на корисниците со податоци од информационата база.

20. Давател на податоците

Се запишува кругот на субјектите што доставуваат податоци на информационата служба за потребите од формирање и/или ажурирање на информационата база (на пример меѓународни организации и агенции, влади на странски земји, сојузни органи, надлежни републички и покраински органи, работни организации, граѓани итн.).

Ако податоците се собираат внатре во информационата служба, рубриката не се пополнува.

21. Забелешки

Во оваа рубрика се запишуваат сите други битни карактеристики на информационата база што не се наведени во претходните одговори. За информационата база со сложена структура се опишуваат сите елементи значајни за нејзиното функционирање, како што се матични датотеки, поважен регистар на шифри и помошни датотеки за директен пристап за автоматизирани информации бази на индивидуални податоци (евиденции или база на податоци), односно инструменти за пребарување (предметен каталог, авторски каталог, тезаурус итн.) за бази на документи.

Ако се пријавува укинување на информационата база (вид на промена „4”) во оваа рубрика задолжително се наведува причината за укинувањето.

КАТАЛОГ НА ПОДАТОЦИ НА ИСФР	ПОДАТОЦИ ЗА СОДРЖИНАТА НА ИНФОРМАЦИОНАТА БАЗА	Образец КП - 3
-----------------------------------	---	-------------------

1. Вид на промена

1 - запишување 2 - ажурирање 3 - исправање 4 - укинување

2. Матичен број на информационата служба

--	--	--	--	--	--	--	--

2 8

3. Реден број на информационата служба

--	--	--

9 11

4. Реден број на образецот

--	--

12 13

5. Единица на набљудување (100)

6. ЛИСТА НА ОБЕЛЕЖЈЕ

Реден број	Шифра на обележјето	Назив на обележјето	Агрегирање	Достапност

Датум на пополнување

Лице што го пополнило образецот

Одговорен раководител,

М.П.

Телефон _____

УПАТСТВО ЗА ПОПОЛНУВАЊЕ НА ОБРАЗЕЦОТ КП-3

Овој образец служи за подетален опис на содржината на информационите бази со кои располагаат информационите служби во информациониот систем на федерацијата и се користи исклучително за формирање и одржување на каталогот на податоци на информационите служби. Не се пополнува за информационата база на форми на збирката на документи. Обрасците КП-2 и КП-3 кои се однесуваат на истата информациона база, мораат да имаат исти вредности во рубриците 2 и 3. За секоја единица на набљудувањето, наведена во рубрика 14 на документот КП-2, се пополнува посебен образец КП-3, освен во случаите кога повеќе единици на набљудување се опишани на истиот начин (листата на обележјата е единствена) и кога се пополнува само еден образец КП-3.

Ако листата на обележјата за единицата на набљудување се пополнува првпат (вид на промена „1“), задолжително се пополнуваат сите рубрики и во листата на обележјата (рубрика 6) се наведуваат сите обележја (својства, карактеристики) што за таа единица на набљудување се застанени во записите на информационата база.

Кога ќе дојде до промена или исправка во листата на обележјата (вид на промена „2“ или „3“) рубриците 2-5 мораат да содржат исти вредности како и при првото пополнување, а во рубриката 6 се внесува нова, изменета листа на обележјата.

Доколку се менува содржината на информационата база така што повеќе да не се водат податоци за определена единица на набљудување, што претходно е регистрирана во каталогот на податоците на информационата служба и каталогот на податоците на ИСФ (рубрика 14 на образецот КП-2 и на образецот КП-3), се пријавува промената на образецот КП-2 и се пополнуваат рубриците 1-5 на образецот КП-3 со видот на промената „4“ во рубрика 1.

Образецот е приспособен кон потребите на автоматската обработка, а одговорите треба да се запишуваат во соодветниот простор-рубрика (кувичка или редови што следат зад редниот број и прашањата). Одговорите треба да се пополнуваат читливо, со печатени букви или со машина за пишување. Ако одговорот бара повеќе редови, не треба да се дели зборот при преминувањето во наредниот ред. Цифрите во заградата претставуваат максимален дозволен број на знаци на одговорот.

Одделни рубрики се пополнуваат на следниот начин:

1. Вид на промена

Се заокружува одговорот 1 ако податоците се доставуваат првпат. Во случај на промена на некој од претходно доставените податоци (порано пополнет образец КП-3) се заокружува одговорот 2, а во случај на исправка, одговорот 3. Кога листата на обележјата за наведената единица на набљудување се брише, треба да се заокружи одговорот 4.

2. Матичен број на информационата служба

Се запишува матичниот број под кој информационата служба се води во регистарот на организациите и заедниците на Сојузниот завод за статистика. Ако информационата служба нема свој матичен број, се запишува бројот на органот или организацијата во чиј состав се наоѓа таа.

3. Реден број на информационата база

Заради еднозначно идентификување на информационата база, потребно е на секоја информациона база во рамките на една информациона служба, да ѝ биде доделен еднозначен и непроменлив троцифрен реден број што се запишува во оваа рубрика.

4. Реден број на обрасците

Се запишува редниот број на обрасците за една листа на обележја, од 01 па натаму.

5. Единица на набљудување

Се запишува единицата на набљудувањето односно називот на објектот, лицата, настаните, појавите итн. на кои се однесува листата на обележјата (својства, карактеристики).

Доколку повеќе единици на набљудувањето се опишани во информационата база на ист начин (листата на обележјата е единствена) во рубриката се наведуваат сите единици на набљудување на кои се однесува листата на обележјата, меѓусебно одвоени со знакот „:“. При пополнувањето се води сметка називите да бидат во согласност со содржината на рубрика 14 образец КП-2.

6. Листа на обележјата

За секое обележје што се однесува на една или повеќе единици на набљудување, наведени во рубрика 6, по правило, се пополнува еден ред од табелата. Ако називот на обележјето не може да се собере во еден ред, може да се пренесе во следниот ред во кој другите рубрики остануваат празни. Доколку сите обележја не можат да се соберат на еден образец, се пополнува потребен број обрасци КП-3, при што се води сметка за редните броеви на обрасците (првиот образец КП-3 во рубриката 4 има запишано 01, следниот 02 итн.) и за редните броеви на обележјата што за една листа на обележја мораат да бидат во континуитет, од 001 па натаму.

За секое обележје се пополнуваат следните рубрики:

а) Реден број

Се запишува троцифрениот реден број на обележјето во рамките на една листа на обележја од 001 па натаму. Доколку сите обележја не можат да се соберат на еден образец КП-3, листата на обележјата продолжува на наредниот образец КП-3, при што наредното обележје добива реден број за еден поголем од редниот број на последното обележје на претходниот образец КП-3.

б) Шифра на обележјето

Се запишува шифрата на обележјето (максимално шест знаци) доколку постои.

в) Назив на обележјето

Се запишува називот на обележјето. Називот може да се запише во максимално 2 реда, а при преминувањето во другиот ред не треба да се пренесува дел од зборот. Во редот што го содржи продолжението на називот не се пополнуваат другите рубрики.

г) Агрегирање

Се пополнува само за базата на статистичките агрегати (види рубрика 4 на образецот КП-2) и се однесува на најнисокото ниво на статистичка обработка или агрегирање. Доколку се обработуваат поединечни податоци, рубриката не се пополнува, а во другите случаи се внесува една од шифрите:

- 01 – статистички круг
- 02 – населба
- 03 – месна заедница
- 04 – општина
- 05 – регион
- 06 – република
- 07 – федерација
- 10 – подгрупа на дејности
- 11 – група на дејности
- 12 – гранка на дејности
- 13 – област на дејности
- 20 – производ

д) Достапност на обележјата

Се запишува една од шифрите:

- 1 – обележје достапно без ограничување
- 3 – обележје достапно со посебна дозвола на информационата служба
- 4 – обележјето не е достапно

Ако сите обележја не можат да се соберат на образецот КП-3, се користи потребен број обрасци КП-3, при што рубриците се пополнуваат на истиот начин како и на првиот образец. На другите обрасци се пополнуваат рубриците 3, 4 и 6. Содржината на рубриката 3 за сите обрасци што содржат една листа на обележје, мора да биде идентична.

По извршеното срамнување со изворниот текст утврдено е дека во текстот на Наредбата за времето во кое воздухопловните пристаништа мораат да бидат отворени („Службен лист на СФРЈ”, бр. 24/86), се поткраднала до-лунаведената грешка, та се дава

ИСПРАВКА

НА НАРЕДБАТА ЗА ВРЕМЕТО ВО КОЕ ВОЗДУХОПЛОВНИТЕ ПРИСТАНИШТА МОРААТ ДА БИДАТ ОТВОРЕНИ

Во точка 1 под реден број 11, во колоните 6, 7 и 8 во аLINEЈА 10 броевите: „06,00 12,30 5” се бришат.

Од Сојузниот комитет за сообраќај и врски, Белград, 15 мај 1986 година.

НАЗНАЧУВАЊА И РАЗРЕШУВАЊА

Врз основа на член 11 став 1 од Законот за Новинско-издавачката установа Службен лист на СФРЈ („Службен лист на СФРЈ”, бр. 43/76), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ДИРЕКТОР НА НОВИНСКО-ИЗДАВАЧКАТА УСТАНОВА СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ

За директор на Новинско-издавачката установа Службен лист на СФРЈ се назначува Вељко Тадик, досегашен директор на таа установа.

С.п.п. бр. 880
8 мај 1986 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
д-р Мијат Шуковиќ, с. р.

Врз основа на член 5 став 2 од Уредбата за Сервисот за давање услуги на општествена исхрана за потребите на работниците на сојузните органи („Службен лист на СФРЈ”, бр. 72/85), Сојузниот извршен совет го донесува следното

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ДИРЕКТОР НА СЕРВИСОТ ЗА ДАВАЊЕ УСЛУГИ НА ОПШТЕСТВЕНА ИСХРАНА ЗА ПОТРЕБИТЕ НА РАБОТНИЦИТЕ НА СОЈУЗНИТЕ ОРГАНИ

За директор на Сервисот за давање услуги на општествена исхрана за потребите на работниците на сојузните органи се назначува Божо Ристиќ, началник на одделение во Сервисот за давање услуги за потребите на репрезентацијата на сојузните органи.

С.п.п. бр. 881
8 мај 1986 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
д-р Мијат Шуковиќ, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82 и 18/85), Сојузниот извршен совет го донесува следното

РЕШЕНИЕ

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ НА ПОМОШНИКОТ НА ДИРЕКТОРОТ НА СОЈУЗНАТА УПРАВА ЗА КОНТРОЛА НА ЛЕТАЊЕТО

Се разрешува од должноста помошник на директорот на Сојузната управа за контрола на летањето Милан Чучак, со 30 април 1986 година, поради заминување на друга должност.

С.п.п. бр. 882
8 мај 1986 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
д-р Мијат Шуковиќ, с. р.

СОДРЖИНА:

	Страна
407. Одлука за распишување на дополнителен избор за еден делегат во Сојузниот собор на Собранието на Социјалистичка Федеративна Република Југославија од Социјалистичка Република Македонија	873
408. Уредба за униформата и ознаките на звањата на работниците на милицијата во Сојузниот секретаријат за внатрешни работи	873
409. Уредба за звањата и условите за стекнување звања на работниците на милицијата во Сојузниот секретаријат за внатрешни работи	878
410. Одлука за измени и дополненија на Деловникот на Сојузниот извршен совет	880
411. Одлука за измени на Одлуката за основање служби на аеродромските контроли на летањето	881
412. Одлука за формирање Совет за заштита од пожари	881
413. Одлука за паричните износи на ограничувањето на одговорноста на бродарот	882
414. Правилник за техничките нормативи за жичари за лица	882
415. Правилник за дополние на Правилникот за начинот на вршење задолжителен и здравствен преглед на пратки на растенија кои се увезуваат, извезуваат и провозуваат и за начинот на уништување на тие пратки	894
416. Наредба за утврдување на највисокиот износ до кој може да се определи пензијата и додатокот кон пензијата од 1 јануари 1986 година	895
417. Упатство за водење на податоци во информациониот систем на федерацијата	895
Исправка на Наредбата за времето во кое воздухопловните пристаништа мораат да бидат отворени	904
Назначувања и разрешувања	904